

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre ..... 30 korona.
Egy hónap ..... 3 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitnér sor 40 fillér

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, január 12.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérelők: Az abszolutizmus bérencei.
A képviselőház ülése.
Boros Beni kordületi kör.
Makó város közgyűlése.
Tisza István a katonai büntető perrendről.
A talpai zendülés.
Templom a Ferenc-téren.
Ítélet a makói pénztáros fölött.
A szegedi kossorú-ügy az aradi hadbíróóság előtt.
Aradi huszártisztek afférje.
Selyemgyár Aradon.
A lippai nőegylet estélye.
A váci postarablás.
Kereskedők országos egyesülése.
A revolveres kérdés.
Tárca: Modern vőlegény. Irta: Vértesi Gyula.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodái.
Irta: Lagerlöf Zselma.

Az abszolutizmus bérencei.

Arad, január 11.

Nem pártok állanak ma már szemközt egymással a magyar parlamentben. Nemcsak a magyar liberalizmus viaskodik a klerikalizmussal Magyarországon. Lássuk már meg végre, ami feltétlenül bizonyos és félreérthetetlenül világos: az alkotmányos kormányzás védelmezői küzdenek itt az abszolutizmust álmódó hatalommal. És nem azok akariák az alkotmányt, akik teletorokkal kiabálják, hanem éppen amazok, akik az alkotmány megrontóinak, akik az alkotmány meghamisítóinak vannak kegyetlen cinizmussal kikiáltva.

Bolond helyzet ez és ha él még a magyarok Istene, fel fogja világosítani ezt a szörnyű sötétségben bujkáló, botorkáló nemzetet arról, hogy mit kell cselekednie a gazokkal, kik a szabadságjogok védelmének örve alatt törekse-
nek megrontani, abszolút hatalmi kézre átjatsznani ezer éves alkotmányunkat és ezzel magát a nemzetet.

Értse meg minden magyar, hogy az ország törvényhozásában most csak két politikai párt van olyan, mely magyarnak nevezhető. Első a Tisza István vezetése alatt álló szabadelvűpárt, a másik Kossuth Ferenc függetlenségi pártja. Minden frakció, mely ezen két párton kívül a parlament porondján stréberkedik, nyílt ellensége és árulója a hazának.

Minél jobban, minél kirívóbban követelik ezek a magyar nemzeti jogokat, annál gyalázatosabb törekvéseket takargatnak nyomorult hipokritasággal. A parlamenti stréberkedésnek ez a kétszínűsége mindenki előtt szembeötlővé lesz, ha színről színre megismeri azokat az embereket, akik örökösen alkalomra lesnek, hogy az összekuszált politikai viszonyokat kibonthatatlaná tegyék és minden kínálkozó alkalmat felhasználják arra, hogy a zavarokat még jobban összekeverjék. Még jobban szembeötlővé lesz a nemzeti jogokért kiabáló cudarsága, ha megismeri az ország lakossága ezen emberek összeköttetéseit és szövetségeseit és ha szemtől szembe látjuk az ő küzdelmük módjait és az ő eszközeiket.

Nem magyar emberek ezek. Ellen-

ségei a nemzetnek és orgyilkosai azoknak a nemzeti jogoknak, melyek ürügye alatt a Windischgrätzek parancsoló szavára kergetik élethalálharcba a magyart a magyarral.

Ne felejtjük el, hiszen még csak most történt, hogy a magyar nyelvért való nemzeti küzdelemben megállani voltunk kénytelenek. Nem kényszerítő erők hatalma állított meg bennünket a megkezdett úton, hanem a nemzeti öntudat parancsoló szava. Onként, saját elhatározásunk alapján maradtunk meg a jogvédelem határan, — nehogy az élő joggyakorlati alkalmazásával kockára vessük magát a nemzetet. A küzdelem ideje nem volt helyesen megválasztva. Megérettük, hogy várni kell azt az alkalmat, mely sokkal korábban köszönthet ránk, hogysem elérézését siettetni — józan megfontolás után — óhajtanánk.

Megérezte és megértette ezt az egész nemzet és valósággal isteni csodaként lecsillapodott az országban mindenütt az a felkorbácsolt, felzaklatott közhangulat, mely már kicsapott medréből és ugylátszott, hogy gátakat törve, készül rohanni pusztító útjára. Egy pillanat alatt átlátta mindenki azt, hogy a nemzet és a király közötti kölcsönös egyetértést megzavarni nem szabad, hogy az a viszony, mely a magyar nemzet és a királya között van, nem véletlenül és ötletszerűen keletkezett, hanem olyan hogy abban hosszú idők komoly történelmi fejlődése jut kifejezésre. Jogok és kötelességek vannak ebben a viszonyban kölcsönösen összemérve, me-

Modern vőlegény.

Irta: Vértesi Gyula.

Mikor Ernő barátom a múlt hónap végén azzai állt elő, hogy ő el akarja venni Kerekes Tildát, az első pillanatban majdnem azt kérdeztem tőle:

— Megőrültél?

Hanem aztán csak elnyeltem ezt a kérdést, amelyet elvégre mégsem szoktak a vőlegényekhez intézni s a helyett más úton, módon igyekeztem szegény fejét meggyőzni arról, hogy talá okosabb dolgot is cselekedhetnék, mint hogy Kerekes Tildát elvegye. De Ernő ur annyi érveléssel állt elő, hogy végre is megadám magam. Az évek között a legfőbb természetesen az volt, hogy kijelentette, hogy Tilda kisasszony nélkül nem tudna élni.

— Az már más! Akkor ne is beszélj többet! Ha szereted s el bírod tartani, akkor csak rajta, vedd el!

— Hogy elbírom e? Valahogy csak elbírom. Az irodám, ha nem is megy valami fényesen, de valahogy csak megy. És Tildácskának nincsenek ám valami nagy igényei. Két szobás lakással is meg lesz elégedve. Hogyne lenne, hiszen odahaza egy ágy fele volt az egész terület, amit magának mondhatott, a másik fele hugáé volt. Két szobában királynőnek fogja ő magát érezni. S azt hiszem, hogy egy ilyen sze-

geny kis leány nagyon hálás ám, na az ember elveszi. Nem mint azok az elkényeztetett nagyuri kisasszonyok, akik áldozatnak tartják a férjhezmenést! Oh Tildácska, nagyon boldognak fogja magát érezni és engem is boldoggá fog tenni.

S ez időszerint nem is volt boldogabb ember Baróty Ernőnél. Nap-nap után újabb és újabb előnyöket fedezett fel a menyasszonyában:

— Milyen szerény, nem is képzeled. Szinte haragudott, hogy hatszáz forintos lakást vettem. Váltig erősítette, hogy négyszáz forintos is elég lett volna. Hogyisne, majd egy olyan angyalt holmi rongyos lakásba viszek. Olyan nincs! Butorokat is vettem.

— Te?

Én hát Nem tudom, miből vett volna az öreg Kerekes? En se pénzen vettem ugyan, de hitelbe, hanem az öreg még így se vehetett volna. Nayszerű butorok! Micsoda iziése van annak az aranyosnak. Mert ő választotta ám. Kék selyem a szalonba, diófa garnitúra az ebédlőbe, ó-német, az én szobámba cseresnyefa! Hát még a hálószoba! Ó, az az édes, remek hálószoba; csipkés ágy, rózsaszínű lámpa — reszketek a gyönyörűségtől, ha rágondok! Oh már most is hogy csókol! Csupa tűz, csupa láng! Ha még azután, ha leányos szemérme nem tartja majd vissza! Barátom, az életnek csak egy igazi nagy célja van: elvenni azt,

akit szereünk! Micsoda leány! S hogy szeret! Alig várja az esküvő napját, alig várja, hogy az én édes, aranyos kis feleségem legyen! De meg is tartjuk az esküvőt hamarosan. Addig nem is élet az élet, míg az embernek felesége nincs. A leányember nem is tudja, mi a szerelem, az igazi, édes, hitvesi szerelem!

Az egészben csak az tűnt fel nekem, hogy Ernő ur ezeket a lelkes tirádákat rendszeresen esténként a vacsoránál tartotta, a mikor is rendszerbe volt csipve ő kelme. Ilyenkor dicsekedett módfelett a boldogságával s csak ilyenkor színezgette ki magának ragyogó színekkel a jövőt.

Mikor napközben találkoztunk, olyankor, mikor még nem öntött fel a garatra, korántsem volt úgy elragadtatva az esküvő közelségétől. Tegnap délután pláne megnyilatkozott szegény fiú, a maga teljes őszinteségében.

Vőlegénykora óta nem is voltam fent a lakásán, mindég csak esténként találkoztunk a vendéglőben s napközben csak náha futólag az utcán, hanem tegnap valami dolgom akadt s felmentem hozzá az irodába.

S mit láttam? A boldog vőlegény, a ki esténként mindig olyan boldognak látszott, leverten, szomorúan gunnyasztott az íróasztalánál.

— Dolgozol?

lyeket erőszakkal illetni sem a királynak, sem a nemzetnek nem tanácsos.

Akinek lelkében hazaszeretet él, ezt megérti. Aki a nemzet boldogulását szívből óhajtja, nem keres újabb és újabb okokat kenyértörésre. Aki a király, és a nemzet közötti egyetértést igyekszik megma is megzavarni, az sem a nemzetért, sem a királyért nem harcol. Aki ezt a két alkotmányos első tényezőt egymás ellen igyekszik harcra tüzelni, az idegen hatalmak szolgálatában állhat csupán.

Szentül tudjuk, hogy a magyar király környezetében is vannak olyan politikusok, akik a dinasztia jogainak emlegetésével és kiéleltetésével zaklatják az uralkodó hangulatát a nemzet ellen. Itthon a nemzet képviselőiben az ő fegyvertársaik azok, akik viszont a nemzet jogainak emlegetésével zaklatják a közhangulatot a király ellen. És kísért a lehetőség annak, hogy ezek az infámiák a koronánál is, a nemzetenél is könnyen találhatnak meghallgatásra.

Ezt kell megérteni és megakadályozni. Csak most ne engedjük magunkat hamis jelszavakkal tévedésbe ejteni. Csak most értsük meg mindnyájan, hogy együvé kell tartoznunk. Csak most ne izetlenkedjünk egymással kicsinyes kérdések miatt, mert ha most az alkotmányt megvédeni nem tudjuk, ha most az alkotmányt, vagy akárcsak a parlamentarizmust is elpusztítani engedjük, — az abszolutizmus fog felettünk győzedelmeskedni.

Bánffy Dezső báró mondotta már, hogy ő utána csak az abszolutizmus következhetik. De bízunk a király alkotmányos érzületében és nem csalatkoztunk. Am ha az a szörnyű megpróbáltatás, melynek a mi alkotmányunk ezuttal ki van téve, megkezdte rombolását; ha tényleg vizsály keletkezik a király és nemzet között, — ki meri a felelősséget vállalni akkor, hogy az abszolutizmus önkénye nem talál-e jogosult támasztékot az állami kényszer törvénybontó parancsolatában?

Ettől őrizkedjünk, ettől óvjuk meg az országot és értsük meg, hogy az az éles kiabálás, mely még mindig a nemzeti követelményeket zugja, — voltaképpen az abszolutizmust hívja Magyarországra.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 11.

Az ülés csöndesen, a végnélküli unalom jegyében indul. A folyosók is, az ülés terem is üres, mintha a vasárnapi pihenés ödöngene a t. Házban. Az obstruktorok azonban helyükön vannak s niven teljesítik országrontó munkájukat. Valóban jobb ügyhöz méltó buzgóság...

A miniszterek fotéljait is üresen merednek a semmibe, csak a jó horvát miniszter ül csöndesen a helyén, mint mi dig, amióta ismerjük. A háta megelt azonban mozgolódni kezdenek. Udvarý Ferenc, a néppártiak obstrukciós ekpoziturája, nagy csomó irománnyal jelenik meg, amiből világos, hogy Udvarý urnak rossz szándékai vannak. A rossz szándék — sajnos — ragadó: s Okolicsányi László is megjelenik, ugyancsak nagy csomó irománnyal.

Részletes tudósításunk itt következik.

A képviselőház ülése január 11-én.

— Kezdeté d. e. fél 11 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

Elnök fölvastatja a jegyzőkönyvet és körülnéz. Senki C odálatos, az obstruktorok közül egyik sem mozdul. Némán ülnek helyükön, a jegyzőkönyvhöz nincs semmi mondani valójuk.

Jó. Mehet tovább a dolog. A nagy bágyadság közben most egy ki-pikantéria villanyozza meg az embereket. Az interpellációs könyvet olvassa Szécs Pál s olyan nevet olvas, amelyre az emberek töcsért formálnak a fülük mellé.

Apponyi Albert gróf, az ülés végén interpellálai fog a katonai büntető törvénykönyv reformja dolgában.

Hát ez a pikantéria is eimulik egy pár perc alatt.

Az elnök jelenti, hogy az interpellációra fél három órakor tér át a Ház.

Ez is rendben van. At lehet térni a napirendre. A napirend tudvalegően az ujoncjavaslat részletes vitája. Jelenleg még az első paragrafus.

Az első paragrafus.

Udvarý Ferenc beszél minderről s szaporán tárja ki ötleteinek bőségszaruját. Nyilatkozik az obstrukcióról, a tisztképzésről, az ágyuk öntéséről, a katonaság szervezéséről.

Az elnök is elunja már a dolgot s közbeszól:

— Kérem a képviselő urat, ha jól tudom, a javaslat 1. paragrafusához szólna, de nagyon eltér a tárgytól.

Udvarý Ferenc: Hálás köszönettel fogadja az elnök figyelmeztetését s aztán tovább nyilatkozik minderről, csak épen az első szakaszról nem. Utójjára maga is megunja a dolgot s azzal fejezi be felszólalását, hogy amár ő hatvanhetes alapon áll, de most a javaslatban nem látja ennek az alapnak a jeleit, nem fogadhatja el a törvényjavaslatot.

Udvarý után, az obstrukció egy második oszlopa: Okolicsányi László emelkedik szólásra. Ugron Gábor érvelései után, úgy érzi, hogy nincs szüksége a hosszú fejtegetésre — így kezdi beszédét.

A jobboldalon teljesen egy véleményen vannak vele. De Okolicsányi önmagával sincs egy véleményem s Ugron Gábor ugynevezett síveit dacára, ismételtén fejtegetni kezdi az első paragrafust. Csinosan beszél, de senki sem figyeli.

Az unalom orgiákat ül a teremben s nem szűnik meg akkor sem, amikor Okolicsányi László után Levászy Márton emelkedik szólásra, hogy újabb szószönnel öntse végig az agyorec-épeit első paragrafust.

Holló beszéde után az első szakasz vitáját lezárták. Következtek a záróbeszéd.

(Ugron és Tisza.)

Münnich Au. éi előadó kérte az összes határozati javaslatok elvetését

Ugron Gábor élt zárszó jogával, s azt igyekezett kimutatni, hogy a javaslat első szakasza magyar nyelvi szempontból, de közjogi szempontból is elfogathatlan. Az urak odaát (a szabadelvűpártra mutatott) fel se veszik a vitát e felől, csak akkor van szava a miniszterelnöknek, ha az 1867. évi XII. törvény cikk 11. § ába bele akarja magyarázni, hogy joga van a magyar királynak, hogy a hadsereg nyelvét a német nyelvet statuuálja. Statuuáljon egy gyűlölt, utálatos nyelvet.

Egy hang, jobbfelől: A képviselő ur is reméltül beszélt valamikor, Gabriel v Ugron!

Ugron Gábor: A közös miniszteriumokban legnagyobb részt németek vannak. A külügyminiszteriumban két magyar lézeng, azok közül is egy kerékbe törli a magyar nyelvet; annyira elkorcsosult, hogy anyanyelvét is elfejtette.

Feilitzsch elnök: A képviselő urat kérem, hogy sértő kifejezéssel senkit se illessen.

Tisza István szólásra áll. Nem tartozom azok közé, ugymond, a kik a kérdések elől kitérnek. Ha azonban most az urakkal nem vitázom, azért történik, mert a mostani vitát *élettalannak, idő pocsékolásnak és haszontalannak* tekintem.

Ugron Gábor: Nem tehetünk róla, ha a kormánypart unja!

Tisza István gróf: Hígyje meg a képviselő ur, hogy nem a kormánypart, de az egész ország unja már önöket. Egyébként, ha Ugron képviselő ur itt nagy hangon kötelesség teljesítéséről beszél és azonfelül bennünket is kiok-

— Dolgozom, ha dolgom lenne! De nem jóna ide az ördög se! Nyomorúságos dolog biz' ez!

— Később majd jobban megy! Fiatal embernek nem sikerül az egyszerre, hogy a kliensek ostromolják. Meg van annak a maga lassu utja.

— C akhogy én bevágtam magam előtt ezt az utat. A legtöbb fiatal fiskális vagy ad-dig kapós, míg nőtlén és számitanak rá, va y pedig elveszi egy gazdag vagy befolyás s mbernek a lányát s úgy csinálja meg a karrierjét. Ilyen számár, mint én, nincs több a tisztelt karban. Mert Kerekes bácsi révén ugyan nem j tok még egy sommás váltókeresethez sem, legfeljebb árverési kifogásokhoz, mikor majd őt licitálják. Hei, pajtlás, nincs a teremtsében veszte, csak én!

S ekkor azután szépen kirukkolt minden-nel. Látszott rajta, hogy jól esett neki, hogy végre őszintén beszélhet és könyithet a lelke terhén.

— Tudod, mikor így józan vagyok és így gondolom át a dolgomat, hát azt hiszem, hogy meg kell örülnöm. Csak az a szerencse, hogy ritkán vagyok józan.

— Szegény fiu — hát ez a te dicsekvésed a boldogságoddal, a fényes jövő képe az mind...

— Az mind csak önmánítás. Vagy nem is az. Elhazudtása az igazságnak. Iszom, hogy ne lássak világosan, hogy a mámor kődön át

rózsásnak lassam a legfellebbebb valóságot. S hogy ne áruljam el magam az emberek előtt. Hogyisne! Még ki is nevensenek, hogy megfogattam magam, mint valami buta girapli.

Te kinevethetsz, ha akarsz. De előbb hallgass ide pajtlás és oxulj a példámon.

Egy nyári este, egy cínos állásu bizu — írja Tolstoj v. lalol és a fiatal ember elköveit a legnagyobb számárságot is! Az én históriám is nyáron kezdődött. A leíró és lírai részletekkel nem untalak. Elég az hozzá, hogy Kerekesnél a zugligelben, abban az öklömnnyi kertben, amit ők parknak neveznek, magunkra maradtunk Tildával, azaz, hogy a mama ugy esinálta ki, hogy magunkra maradtunk és én őt megcsókoltam. ő mit csinált volna egyebet, mint hogy sírni kezdett s kijelentette, hogy én őt nem tisztálem és nem is szerethelem, ha ilyeneket teszek vele.

En esküdttem égre földre, hogy szeretem, mire ő is bevallotta, hogy szeret és hogy boldog lesz, ha a feleségem lehet.

— Kiültt rajtam a hideg verejték, hogyné? Hiszen én egyszerű lúrnak gondoltam az egészet, minden komolyabb következmény nélkül — de akkorra ott termett a mama s tanuja volt annak a felséges jelenetnek, mikor Tildácska ott zokogott a keblemen.

— Így tettem én vétegeny! Az első napokban talán boldog is voltam. Elvégre jól esik az embernek össze-vissza csókolgatni egy bájos leány-

kat, de mikor azután jollaktam a csokokkal s komolyan kezdtem gondolkozni az egészről, megdöbbenő eredményre jutottam; arra, hogy tökrerettem magamat is, a jövőmet is. Ő azt hiszi, hogy jól megy az írodám, melyik szerelmes nem dicsekszik — holott még a napi kiadásom is csak adósságból telik. Így készűdöm az esküvőre!

— És nem is szereted a menyaszonyodat?

— Tudom is én. Mióta látom, hogy ő mennyire szeret, nem érdekel az egész leány. Nincs ingere roám! A csókja az ölelése, mind olyan ismerős, olyan unott. S a multkor az ölemben is ült. Olyan otthonosan, olyan tudatos kacársággal, hogy akaratlanul is az jutott az eszembe, hátha ült már így más valaki ölemben. Is? Ki tudja? Hátha csókolt mást is már, más fiatal embert, akivel s intén el akarta vétetni magát, de aki nem ment lépre.

Ki tudja? A szegény leányok sok mindent megpróbálnak, csakhogy eldobassák a pártájukat Amár lehet, hogy ez az egész feltevés, csak olyan lelketlen vád a részemről. Lehe.

De ez is jele annak, hogy nem szeretem őt eléggé. Mert a kit az ember szeret, azt tisztelt is, és a kit tisztel, arról offaléklet nem tesz fel. Tudom is én, szeretem-e?

— A tisztasága, az érintetlensége ingerel még egy kevéssé, de az se nagyon. Hiszen elég dolgom volt már érintetlen lányokkal is... Csak

t t kötelességünkre, erre én azzal felelek: *ignotus fallit, notis est deruisti.* (Taps a jobboldalon.)

(A tisztviselők törvényjavaslatára.)

Kossuth Ferenc kéri a miniszterelnöktől, hogy mikor szándékozik tárgyalni a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot.

Tisza István gróf kijelenti, ha a két katonai javaslatot a Ház letárgyalta, a kormány hajlandó haladéktalanul az általa benyújtott tisztviselői javaslatot tárgyalni, ha ugyan e tárgyalást is az obstrukció céljaira az urak ki nem használják. Mert ez esetben kénytelenek lennénk ezt megszorítani. Ilyenképpen a további tárgyak elintézésének időpontját a szemben ülő urak jobban tudják, mint azt én tudom.

Okolicsányi László: A tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot, még a most tárgyalt javaslat után, tehát még az ujoncmegajánlás előtt szeretné tárgyalni.

Ezután áttértek Apponyi Interpellációjára a katonai büntetőperrend dolgában, amelyről lapunk más helyén közlünk tudósítást.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán konfliktus.

London, január 11. A Standard jelenti Tien-cinből: Az oroszok megszállták Hsinmintumot, mely Niucevangtól 90 mérföldnyire északra fekvő vasúti állomás. A város közelében közöket helyeztek el a vasut őrzésére.

Vladivosztozk, január 11. Téves az a tokiói hír, hogy a Vladivosztozkban lévő hadihajók tengerre mentek. A Gromoboj, Rulik, Bogator, Koszija nevű hadihajók és a Lehna nevű szállítóhajó, melyek a telet Vladivosztozkban fogják tölteni, mindmegannyian a helyi kikötőben vannak. Csak a Gromoboj ment két napi gyakorlatra tengerre.

Pétervár, január 11. Az orosz távirati ügynökség jelenti: Amaz ujsághírekre vonatkozólag, a melyek szerint Oroszország vetélkedik Japánnal hadihajóknak és gőzösöknek különböző cégektől és kormányoktól való vásárlásában, felhatalmazást nyertünk annak a közlésére, hogy a tengerészetiügyi miniszteriumnak nem szándéka bárminemű külföldi hajókat vásárolni, miért is senkivel sem folytatott ez irányban tárgyalásokat.

Konstantinápoly, január 11. Mértékadó helyről alaptalannak jelenti ki ama híreszte-

ha mámoros vagyok, akkor látom másnap az egész dolgot. Olyankor úgy képzem, hogy szeretem is az én menyasszonyomat. De csak olyankor! Így józanul az egész jövőből csak a kiábrándulást s a szegénységet látom s szinte hallok azokat a kínos, szemrehányó vádakot, amelyekkel illetni fogjuk egymást.

— De az Isten azt akkor ne vedd el!

— Megmondjam neki, hogy gazember vagyok, a ki soh'se szerettem, csak játszani akartam vele? Meg lehet ezt mondani egy leánynak, a kit magunkba bolondítottunk? Dehogy lehet! Ha az embert a saját ostobasága az örvény szélére juttatta, akkor már bele is kell ugrani. Későn lenne a menekülésre gondolni, most már csak előre. Mindössze egy kis mécs világ pislog ki vigasztalóul a jövő feneketlen sötétségéből: a válság mécsvilága. Majd elváltunk talán. De mi lesz addig? Mennyi kiábrándulás, mennyi szegénység, mennyi leltáció!

Hanem egész este a vacsoránál megint csak kigyult arccal beszélte:

— Milyen édes leány! Alig várom az esküvő napját!

S mikor látta, hogy én csöndesen, szánakozva nézem, hozzám fordult:

— Délután bolondokat beszéltem neked, felejtse el! Az igazság az, hogy boldog vagyok! Éljen a szerelem, a mámor, a bor! . . .

léseket, melyek szerint tárgyalások folytak volna a miatt, hogy orosz hadihajók vonultak át a Dardanellákra és angol részről is kérdés tételt volna ez irányban.

London, január 11. Pétervárról jelentik, hogy a cár minden lehetőet elkövet, csak hogy a háboru elkerülhető legyen. A helyzet általában javult.

Páris, január 11. A New-York Herald tudósítása szerint Pétervárról az a hír érkezett New-Yorkba, hogy egy orosz nagyherceg, aki tengernagy is, kijelentette, hogy a cár hosszas habozás után elhatározta, miszerint Alexejev tábornokra bizza a háboru és béke fölötti döntést. Alexejev állítólag sürgönyt kapott a cártól, amelyben felhatalmazás foglaltatik arra nézve, hogy a tábornok tetszése szerint bármely időben mehetnek a háboru.

Páris, január 11. Hivatalos körökben konstatálják az Oroszország és Japán közti viszony lényeges javulását. Remény van arra, hogy a konfliktus súlyosabb következmények nélkül fog végződni.

Kína kereskedelmi szerződése.

Peking, január 11. A király elfogadta az amerikai Egyesült Államokkal és Japánnal kötött kereskedelmi szerződést. A szerződés határozatai szerint Kína köteles megnyitni a ratifikáció után a külföldi kereskedelemnek Mukdent, Altungot és Tatungkaot.

Makó város közgyűlése.

(Sok a koldus. — Nevezetes árlejtések. — Ex-lex költségvetés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, január 11.

Makó város képvisellete az új évben ma fogott hozzá az első rendes közgyűléshez. Ugy látszik, az új évben is a régi szokásoknak hódol a képviselőlet, mert a tárgyalás menete most is a megszokott lassu, unalmas.

A gyűlésen Farkas József polgármester elnökölt, s megnyitás után két interpellációval üdvözlük. Az egyik arról szólt, hogy a képviselőlet által körübelől egy év előtt kiépíteni határozott ártézi kutat miért nem készítik már.

Az interpellációra a polgármester előadja, hogy a képviselőlet ezt a kutat 1000 korona költséggel határozta el felépíttetni s arról ő nem tehet, de még a tanács sem, hogy ezért az összegért nem akad vállalkozó.

A választ tudomásul vették.

A második interpellációban Löwenbach Benedek pókmester, városi képviselő, a koldusok szaporodását panaszolta fel. Előadása szerint ezt a nem épen utolsó jövedelmi forrást iparszerűleg üzik Makón, mála egy-egy napon 70—80 jelenik meg. Ajánlja, hogy a koldusokat vegyék fel a városi szegényménházba.

Farkas József polgármester ezeket az állapotokat ismét olyanak minősíti, amiről ő nem tehet. Aki kéri s körülményei igazolják, felveszik a szegényménházba, de a kötéllal való koldusfogást s a szegényménházba leendő szállítását nem tartja feltétlenül szükségesnek.

A képviselőlet is erre az álláspontra helyezkedett s a választ tudomásul vette.

Két árlejtés ügyét vették ezután elő sürgősségi indítvány folytán. Az egyik a város nyomtatvány-szállítására vonatkozott, amelylyel épen nyakig vannak már a város érdemes atyjái. A képviselőlet jóváhagyta legutóbbi határozatát s nem fogadta el az újabb felajánlott nagyobb engedményt mert előbbi határozata folytán nemcsak a szerződést kötötte meg a

tanács, de az illető vállalkozó a nyomtatványok jórésztét már be is szállította.

A másik árlejtést az előfogatásra tartották s ez olyan eredménnyel végződött, hogy míg eddig a város kapott az istállók használatáért a vállalkozótól évi 400 koronát, most az árlejtőzők kértek a várostól 2000 korona évi támogatást. A képviselőlet múlt gyűlésén úgy határozott, hogy házilag kezeli az előfogatást s erre most a volt vállalkozó ajánlatot adott be, hogy teljesen díjtalanul is elvállalja az előfogatást, de ő se fizet semmit. Miután a képviselőlet multkori intézkedése felebbezés alatt van, ma ebben az ügyben nem határozta, hanem megvárják a felsőbb hatóság intézkedését.

Utóljára az 1903. évi közmunka-költségvetésre került a sor. Készült Makón a múlt évben is egy előirányzat, de nem nyerte meg a felsőbb hatóság jóváhagyását s a hosszas huzavona azt a furcsa eredményt szülte, hogy az 1903. évi előirányzatot 1904. januárban vették tárgyalás alá s ma még bajos volna megmondani, hogy ennek az alapján is mikor lesz meg a múlt évi kivetés. A képviselőlet nagy többsége ugyanis a járdákra vonatkozó előirányzattal nem ért egyet s így egy harmadik előirányzat készítésére utasította a tanácsot.

Boros Beni kerületi kör.

(Az alakuló közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Arad legújabb egyesülete, a Boros Beni kerületi kör vasárnap délelőtt tartotta alakuló közgyűlését. Általános érdeklődés között indult utjára az új egyesület, melynek Arad társadalmi életében előreláthatólag nagy szerep fog jutni. Hogy a körnek szép és hivatott jövője lesz, arra nemcsak abból lehet következtetni, hogy ez a kör a megalakulásával közszükségletet tölt be, hanem abból a fontos körülményből is, hogy a megalakult kör rendkívül szerencsés kézzel válogatta meg a vezetőséget.

Az új egyesület tegnap délelőtt alakult meg a városháza tan cstermében. A szervező bizottság felhívására rendkívül számosan jelentek meg az alakuló közgyűlésre. Oláh Odön államvasúti főellenőr, a szervező bizottság elnöke nyitotta meg az alakuló közgyűlést, röviden ismertette a szervező bizottság munkáját és a bizottság által kidolgozott alapszabály tervezetet, a melyet elfogadásra ajánlott.

Korilly Géza szervező bizottsági jegyző ezután felolvasta az alapszabály-tervezet fontosabb pontjait, mire a megjelentek a tervezetet egyhangulag elfogadták.

Oláh Odön elnök erre a Boros Beni kerületi kör megalakulását kimondotta, mire a tisztikar megválasztása következett.

Fényes Dezső villamostársulati igazgató indítványozta, hogy a kör válassza meg elnöké: Vásárhelyi Béla főrendiházi tagot, alelnökké Walder Gyulát és Oláh Odönt, igazgatóvá Kossuth Pált, titkárrá Korilly Gézát, pénztárosá Dengl Lajost, ügyésszé Csédly Károly dr.-t. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Ezután megalakították a választmányt, melynek tagjai a tisztikar, továbbá hivatalból a városi törvényhatósági bizottság azon tagjai, kik a negyedik kerületben laknak s a körbe belépnek. Az eddig jelentkezett törvényhatósági bizottsági tagok a következők: Urbányi Béla, Boros Vida, Fényes Dezső, Walder Gyula, Szathmáry János, Knöffel Lajos.

Választás után a következő tagok kerültek a választmányba:

Marosi Miklós, Halmal Andor, Dengl Rezső, Dürr Kocsárd, Reusz Mór, Haan Lajos,

Kovács József, Borsos Béla dr., Palotay Antal, Feszler Károly, Hartmann Samu, Markóczy Lajos, Mold József, Reisz Máttyás, Sztojka József, Klein Ignác, Steinhausz Emil dr., Bene Gyula, Radnai Simon, Wollák József, Wanicsek Ferenc, Vásárhelyi János, Schauer Ádám, Ludig István dr., Liebermann Lajos, Glück József, Walther Károly, Holländer Ignác, Tüdő Béla, Kővér Lajos.

Erre Oláh Odön megköszönte a tisztikar nevében a bizalmat, s a jegyzőkönyv vezetésére Korilly Géza titkárt, hitelesítésére pedig Bene Gyulát és Tüdő Bélát kérte fel. A közgyűlés végül Vásárhelyi Béla elnök és Walder Gyula alelnök üdvözlésére küldöttséget választott, melynek tagjai lettek: Oláh Odön alelnök, Kossuth Pál igazgató és Korilly Géza titkár.

Rendes tagokul felvették a következőket: Buchwald Odön, Vidéki Ferenc, Nagy Imre, Pálmai Elek, Lányi Pál, Kézsmárky István, Willheim Lipót, Gerő Gyula, Gottfried Jakab, Kővi László, Pavlovits Alajos, Kuszallik József, Mészáros László, Waliner Antal, Garai Miklós, Rózsa Géza, Klein József, Martincsek Dániel, Kollmann Armin, Martzy Béla, Kádár Jenő, Rozvány Pál, Hetessy István, Nádor Tódor, Pogány György, Gyulai Agost, Korányi Máttyás, Kurtucz Valéria dr., Wolf Aladár, Braun Antal, Werner Károly, Végh István, pártoló tagokul: Rózsa Imre, Erdős Ignác, Priegi István dr., Sugár Jenő dr., Oláh Dezső, Szántay Lajos.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az erzsébetvárosi Testvériség, agghonvédek segélyző asztaltársaság vasárnap délelőtt Mayer Nándor elnöklete alatt az agghonvédek között ismét 40 korona segélyt osztott szét s azonkívül 20 agghonvédet megvendéglélt. Az asztaltársaság elnöksége Hady Antal díszelnöknek 22 korona nemes szívü adományáért, May Soma pedig az agghonvédek nevében az uton fejezi ki köszönetét.

Tisza István

a katonai büntető perrendről.

(Apponyi Albert interpellációja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 11.

Napok óta jár a hire, hogy az új katonai büntető-törvénykönyv tárgyalása megakadt, még pedig ép a magyar nyelv kérdése miatt, a melynek a felsőbb katonai körök nem akartak elég teret adni. Ezen hírek hatása alatt Apponyi Albert gróf a képviselőház mai ülésén meginterpellálta Tisza István gróf miniszterelnököt, a ki azonnal válaszolt az interpellációra.

A képviselőház ülésének ez a része, a melyet nagy figyelem kísért, így szól:

Apponyi Albert gróf a következő interpellációt intézi az összkormányhoz:

Megfelel-e a valóságnak a bécsi sajtóban megjelent és az itteni felhivatalos cáfolatokkal szemben fentartott az a hír, hogy az új katonai büntető perrendtartásra vonatkozó tárgyalások megakadtak és jelesül, hogy e megakadásnak okát a magyar nyelv érvényesítésének kérdése képezte. Egyáltalán minő stádiumba jutott ez az ügy?

Tisza István rögtön felelt az interpellációra. Először az utolsó kérdésre felel, hogy az ügy most minő stádiumban van. Midőn a kormányt átvettük, az ügyet abban a helyzetben találtuk, hogy előttünk feküdt egy javaslat, a mely már meglehetősen érett volt, előkészítő stádiumban volt, de amelybe még bele kellett illeszteni azon kívánalmakat, amelyek a magyar nyelvek érvényesítése szempontjából a kormány programjában voltak. A ki a dolgok komplikált és nehéz voltát ismeri, nem fog csodálkozni azon, ha azt jelentem a Háznak,

hogy az arra vonatkozó tanácskozások még a magyar kormány kebelében vannak folyamatban és hogy ennek folytán a kormány még nem is volt még abban a helyzetben, hogy a kérdésben álláspontját precizirozza s azt a többi illetékes tényezők tudomására hozhassa. Ennek folytán a tárgyalások ezen kormány által az osztrák kormányval eddig nem is folytathattak, tehát meg se szakíthatattak. Így áll a tényállás és ezen válaszomhoz csak azon egy megjegyzést fűzöm, miszerint kérem a Házat: méltóztassék arról meggyőződve lenni, hogy a kormány a programjában kifejezett ez ígéretét is a legnagyobb komolysággal igyekszik megvalósítani és egész erejével rajta van és rajta lesz, hogy a kérdés teljesen kielégítő megoldást nyerhessen. Azonban, a ki nehézségeket nem akar a kormánynak okozni, de szolgálatot ez ügynek tenni, aki ezt kívánja, amint ezt az interpelláló képviselőtársamról teljes lojalitással fölteszem, azt arra kérem, hogy várja be türelemmel azt az idő, amely feltétlenül szükséges arra, hogy ez a kérdés nyugodt, objektív megvitatásban és megfontolásban részesüljön. Kérem válaszomat tudomásul venni. (Helyeslés.)

Apponyi Albert tudomásul veszi a választ és megragadja az alkalmat annak kijelentésére, hogy hiu kísérlet volna a Ház elé hozni oly katonai büntető-perrendtartást, a melyben a magyar nyelv úgy a tárgyalások mint az ítélethozatalt illetőleg nem érvényesülne.

A választ, amely ilyen jó hatású tett, az egész Ház tudomásul vette s ezzel az ülés véget ért.

A talpasi zendülés.

(Egy század katonák készenlétben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Talpason három nap óta izgatottságban van a lakosság. Forrongás uralkodik, amelynek ugyan szociális a színeze van, de helyi okokra vezethető vissza. A helyzet annyira komolylyá vált, hogy a közigazgatási hatóságok megkeresésére az aradi 33. gyalogezred egy százada készenlétbe állott és várja a parancsot, hogy Talpasra induljon.

A község elégedetlen a jegyzőjével, Szekessán Jánossal és a községi bíróval. Sok panaszt tettek ellene, de nem volt fogamatja. Végül az erőszakhoz folyamodtak, szombaton erőszakkal kényszerítették a jegyzőt is, meg a bírót, hogy hagyja el a községhezát. Amellett mind a kettőt agyonütéssel fenyegették, ha nem távoznak a községből.

Osukay Gyula kisjenői főszolgabíró és Meszlényi Antal dr. aradi kir. ügyész vasárnap Talpasra utaztak, a hova az aradi csendőrszárnyparancsnokság intézkedése folytán 30 csendőr kivonult. — A főszolgabíró és a kir. ügyész megindították a vizsgálatot a zendülés bujtogatóinak ügyében.

Ujabb zavargás azóta nem történt, de a hangulat a községben még mindig nagyon izgatott, s veszedelmes eseményektől tartanak. Dálnoki Nagy Lajos alispánnak, Osukay Gyula kisjenői főszolgabíró, a ki a megyeházára hívott értekezletre ma Aradra jött, személyesen tett jelentést a Talpason történtekről. E jelentés és a Talpasról vett jelentés alapján Dálnoki Nagy Lajos alispán megkereste az aradi állomásparancsnokságot egy század gyalogság készenlétbe helyezése iránt. Az állomásparancsnokság intézkedése folytán a 33. gyalogezred 4. zászlóaljának négy századából száz főnyi külön század állott készenlétbe, Garzaróli százados vezényletével. A század emberei teljes

havi felszerelést és száz-száz éles tötényt kaptak. Este állottak fegyverbe és várták az újabb parancsot, hogy elinduljon. Az újabb intézkedés azonban nem történt meg, s ma a katonák még nem mentek ki, de további intézkedésig készenlétben maradtak.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 16. Az athletikai klub bálja (Fehér Kereszt.) — Az arad-gáji önkéntes tűzoltókar táncestélye (Gáji iskola.) — Az aradi m. kir. posta- és távirat aliztek és ezolgák táncvigalma (Központi szálloda.) — A makói izraelita jótékony nőegylet thea estélye.

Január 17. A pankotai jótékony nőegylet táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A magyarországi szabómunkások és munkások egyesülete aradi csoportjának táncvigalma (Központi Szálló.) — A gyoroki önkéntes tűzoltóegylet táncvigalma (Nagyvendéglő.) — Alarcos-bál a Fehér Keresztben.

Február 1. Tanító bálja (Polgári finiskola.)

Február 13. A szegény tanulókat segélyző egyesület bálja (Fehér Kereszt.)

(=) Az athléta-bál. Az Országos vásár hatalmas sikere után az athléta-bál rendezőségének tagjai minden eszközt felhasználnak, a sikerért, minél jobban mulasson a táncestélyen. és ha csak a tavalyi athléta bál sikerét tekintjük is, akkor is el lehetünk készülve reá, hogy az athléta bálnak tényleg sikerülni fog a kitűzött cél. A bál rendezősége biztos meggyőződést szerzett arról, hogy az új évi nagy postaforgalom alkalmával — amikor a bál meghívók is feladattak — sokan nem kapták meg meghívójukat, azért arra kéri a meghívóra számot tartó közönséget, hogy meghívó iránt a bálcenzőséghez (klubhelyiség Andrássy-tér 9.) fordulni sziveskedjenek. Jegyek a mai naptól ugyanott kaphatók.

(=) A temesvári regatta-bál, mely a délvidék legkitűnőbb, legfényesebb mulatsága szokott lenni, szombat este folyt le a Vigadó terében. Hagyományos ősi szokáshoz híven a derek sportmännnek az idén is ritka fényvel és kiváló izléssel rendezték báljukat, a mely kiválóan érdekes lett azért, hogy föllevenítették benne a régi kormagyar táncot is. A bálon részt vett a délvidék egész arisztokráciája, a temesvári köz- és társadalmi élet kitűnősége, legkivált pedig az előkelő körök leányvilága. Megjelentek ott az Országos regatta-szövetség tagjai is nagy számban, élükön a szövetség elnökével, Vásárhelyi Béla főrendiházi taggal, nemkülönbén az Arany János társaság díszülésére lerándult előkelő budapesti vendégek.

(=) A lippai izr. nőegylet estélye. A lippai izraelita nőegylet szombaton este fényes sikerű estélyt rendezett, amelyen a lippai társaság színe-java jött össze. Az érkező vonatok telve voltak mulatságra ránduló közönséggel, kiknek elszállásolása nem kis gondot okozott. A déli vonattal érkezett meg Luc Terka: az Aradi Közlöny fővárosi leveleinek zseniális írónöje, akinek felolvasása az estély fénypontja volt. Az érkező vendégek tiszteletére Gross József házában dében fenes banket volt. Az estély pont nyolc órakor kezdődött. A műsor a következő volt:

1. Prolog: Kornis M. Arankától. Előadták: Szerb Hajnalka és Schlesinger Gizi urhölgyek. 2. Mohr Hermann: Rondo brillante. Két zongorán előadták: Dogeé Mariska és Steiner Eiza urhölgyek. 3. Lowre: Tam der Reiner (Tamás, a lantos.) Szerémi: Még kérdezed. Tarnay: Bucsú. Maeklik: Szalay Gyula, az orsz. m. kir. zeneakadémia tagja. Zongorán kísérte Feszler Géza zongoraművész, a m. kir. zeneakadémia tagja. 4. Luc Terka írónö felolvasása. 5. Alard: Faust Fantaisie. Hegedűn előadta Nemess Zoltán. Zongorán kísérte Unger Mór aradi zenetanár. 6. Elő reklámképek. Baróthy Ella, Bildhauer Anna, Balázs Margit, Bergenthal Flóra, Deutsch Annuska, Földes Elza, Gatz Etelka, Glasz Aranka, Ganzl Róza, Jozsika Emilia, Chini Lujza,

Lakatos Margit, Lichter Jolánka, Panek Auróra, Popp Szerénke, Rednik Micike, Róth Ernesztin, Schäffer Hajnalka, Steiner Elza, Steiner Irma, Strauszmann Mariska, Schlichter Terike, Schlesinger Gizi, Szohner Fánika, Tisza Lenke, Weisz Szilárd, Weisz Annuska, Weisz Juliska, Weisz Etelka urhölgyek. Ifj. Lanner György, Löwy Sándor, Mairovitz Márton és dr. Periusz József közreműködésével.

Különösen nagy hatást keltett a *Kornis M. Aranka* prólogja, *Nemess Zoltán*nak, (Nemess Zsigmond orsz. képviselő fiának) hegedűjátéka és az élő reklámképek. Frenetikusan tapvihart váltott ki a *Luz Terka* felolvasása. Az élő reklámképeket *Polgár Sándor*, az aradi nemzeti színház tanja rendezte. A műsor bevégeztével táncra zendített a cigány, és kitűnő hangulatban maradt együtt a táncoló közönség virradatig. Az estély az erkölcsi siker mellett igen szép anyagi sikerrel is járt, amennyiben a bevétel meghaladta az 1400 koronát. A fényes estély sikere *Grosz Józsefné*, a pappai izr. nőegylet fíradhatlan elnöknőjét dicséri.

(=) **A mikalakai vörös kereszt-egylet bálja.** Ugyanazon este, mikor Aradon a vörös és fehér kereszt-egylet Országos vásárt rendezett, a mikalakai vörös kereszt-egyletnek is fényes sikerű táncmulatsága volt. Szombaton este műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendezett az egylet, amely vig este csak a hajnali órákban ért véget, és úgy erkölcsileg, mint anyagilag igen szép eredménnyel járt. A műkedvelői előadás kitűnően sikerült, és a táncoló párok fíradhatatlanul járták a táncot reggelig. Az estélyen a következő helyek vettek részt:

Asszonyok: Balogh Soltánné, Bodrogi Jánosné, Bonyhádi Károlyné, özv. dr. Csathó Gáborné, Csiki Pálné, Faragó Gyuláné, Schralich Nándorné, Hajós Sándorné, Holzschwander Endrené, Kepes Gáborné, Kozma Györgyné, Király Sándorné, Kutni Józsefné, Lázár Péterné, Litki Jánosné, Móczsa Sebőkné, Somló Antalné, Urbán Edéné.

Leányok: Bodrogi nővérek, Borsicky Margit, Csiky Mimi, Csóra Szófia, Faragó Irén, Dosits Emília, Hajós Mariska, Kepes Cecília, Klekán Szilvia, Kozma Teréz, Lázár Annuska, Mihuczka nővérek, Sütő Mariska.

(=) **Az ujszentannai iparos olvasókör** e hó 9-én, a Zimmermann vendéglő helyiségében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendezett. A minden tekintetben jól sikerült mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: Adelmann Károlyné, Alfandry Jakabné, Abfalter Józsefné, Ackerman R.-né Bérczi Lajosné, özv. Bleizefer Józsefné, Buitinger Jánosné, Bleizefer Jakabné, Braun N.-né, Burai Gyuláné, Baumann Józsefné, Darnai Péterné, ifj. Dankó Istvánné, Dufner Jakabné, özv. Eich Károlyné, Eich Nándorné, Eberlein Józsefné, Eberhard Jánosné, Farkas N. né, Germann Károlyné, Grün Hermanné, Gregor Jánosné, Gendrovics Istvánné, Geisler Lajosné, Hillier Jakabné, Hübner Györgyné, Hübner Ferencné, Horváth Györgyné, Heimann Jánosné, Hinger Józsefné, Hopp Edéné, Kálló Béláné, Kramer Istvánné, Kerner N.-né, Kemerle Andrásné, Köhler Józsefné, Kemerle Jánosné, Lincz N. né, Martin Miklósné, Világos, Mandl Béláné, Müller Jánosné, Meichin Antalné, Mészáros Jánosné, Mészáros Istvánné, Meczger Fülöpné, özv. Marksteiner Antalné, Marksteiner Jánosné, Maurer Edéné, Marx Jánosné, Makkert Jakabné, Nagy Istvánné, Orvez Erzsébet, Papp Zakárné, Papp Anna, Pasztercsák Jánosné, Rauchtauer Nándorné, ifj. Revillák Györgyné, Rencz Ferencné, Reinhold Nándorné, Reinhardt Adófné, Szentendrei Béláné, Zeiler N. né, Szauer Józsefné, idsb. Scherer Károlyné, ifj. Schere Károlyné, Tóth Lajosné, Takács Józsefné, Véger Béláné, Vass Dezsőné, Zimmermann Adófné, idsb. Zimmermann Károlyné, Zimmermann Ferencné, Zimmermann Józsefné, ifj. Zimmermann Károlyné.

Leányok: Adelmann Olga, Bérczi Etelka, Bőszörményi Anna, Duss Róza, Eich Katica, Eich Mariska, Eberhardt Róza, Göpfrich Boriska, Henger György, Valeis, Hübner Vilma, Hinger Lenke, Hinger Agnes, Kemmer Lujza, Kramer Paula, Kerner Anna, Kemerle Róza, Kiss Teréz, Mészáros Juliska, Müller Anna, Maurer Róza, Makkert Róza, Marx Róza, Marksteiner Anna, Oszter Anna, Revillák Róza, Rencz Katica, Rabb nőv. Zeiler Anna, Takács Róza, Takács Ilonka, Tóth Teréz, Veres Ste-

fánia Simánd, Zimmermann Róza, Lencsi, Romána, Jolán és Anna stb.

(=) **A hivatalos bálja.** Szombaton e hó 9-én tartották meg a hivatalos bálját a Kass-féle vendéglőben táncmulatságukat, mely minden tekintetben fényesen sikerült. Háromszáz koronán felüli tiszta összeget eredményezett a táncvigalom az egyesület betegsegélyező és temetkezési alapja javára. Abban, hogy a bál az idén is oly kitűnően sikerült, nagy része van a buzgó rendező bizottságnak. *Máté Jánosné* bálányát beléptekor gyönyörű csokorral lepte meg a figyelmes rendezőség. A táncvigalmon résztvettek:

Asszonyok: Máté Jánosné, Pengrácz Istvánné, Fényes Jánosné, özv. Balázs Jánosné, özv. Petrovicsné, Kovács Adámné, Bíró Péterné, Horváth Istvánné, Bakó Józsefné, Orbán Etelka, R. Nagy Andrásné, Patai Lajosné, Prohaszka Jánosné, Pfeifer Györgyné, Gaál Mártonné, Pecsénye Istvánné, Barta Lászlóné, Kovács Józsefné, Vecsernyes Diésné, Kornya Jánosné, Berecz Sándorné, özv. Tompa Tamásné, Kovács Györgyné, Fodor Istvánné, Szilágyi Istvánné, Stein Sándorné, Gál Józsefné, Udvari Vilmosné, Kun Jónasné, Tóth Lászlóné, Beres Dánielné, Csizmadia Sándorné, Csöte Istvánné, Farkas Andrásné, Szeibert Péterné, Mészáros Jánosné, Nevresan Arzenné, Monoriné, Kis Józsefné, Czákó Lajosné, Tóth Istvánné, Fagyas Antalné, Simándán Todoré, özv. Kiss Józsefné, Török Imréné, Szabó Balászné, Balogh Pálné.

Leányok: Fényes Teréz, Balázs Erzsébet, Papp Rozika és Juliska, Kovács Katica és Erzsike, Padurán Róza, Hajós Agnes (Pécska), Pésüs Mariska, Szávics Mariska, Bogár Juliska, Bohus Mariska, Prohaszka Emma, Kokeszku Emma, Klotmpezi Etelka, Szűcs Juliska, Konyó Róza, Tompa Irma, Fodor Ilonka, Láng Erzsike, Boros Juliska, Luczi Aranka, Lung Katica, Domonkos Juliska, Kun Erzsike, Jámbor Agnes, Molnár Mariska, Szigmet Eszti, Orbán Eszti, Monori Margit, Zsulányi Anna, Darabos Irén, Székely J., Szalay Ilonka, Kis Irén, Török nővérek, Mezei Mariska, Bilkás Ilonka, Hangi Viktória.

(=) **A gyoroki önkéntes tűzoltó egylet** január 10-17. napján a nagyvendéglő összes terméiben saját felszerelési alapja javára, zártkörű táncvigalmat rendez.

Templom a Ferenc-téren.

(Két hitfelekezet versengése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Az aradi izr. hitközség tudvalevőleg beadványt intézett a városhoz, melyben arra kéri, hogy a tervezett új zsidó-templom helyéül engedje át a törvényhatóság a *Ferenc-teret*. Az is közismeretű, hogy évek előtt, mikor a *róm. kath. városi plébánia* felállításáról volt szó, az ezzel kapcsolatban építendő katolikus templomnak ugyancsak ezt a teret szemelték ki. Ma a temesvári püspöki aulából *Németh József* felszentelt püspök aláírásával levelet kaptunk, mely akövetkezőképp hangzik:

Tisztelettel fölkérjük a tekintetes szerkesztőséget, hogy az Arad szab. kir. város közönségéhez intézett és ide másolatban csatolt püspöki átiratot, a mely lapjának számos olvasóját bizonyára érdekelni fogja, b. lapja legközelebbi számában egész terjedelemben közölni szíveskedjék.

Maga az átirat szövege a következő:

122/1904.

A osanádi püspöki hatóságtól.

Arad sz. k. Város Tekintetes Közönségének.

Arad.

Az aradi ujságokból ezen egyházmegyei Hatóság arról értesül, hogy az aradi zsidó hitközség kérvényt adott be a Tekintetes Városi Közönséghez, melyben az ujonnan építendő zsidó zsinagóga építésére a *Ferenc-tér* átengedését kéri.

Ez a körülmény arra indítja ezen egyházmegyei Hatóságot, hogy a Tekintetes Városi Közönség nagybecsű figyelmét fölhívja arra a körülményre, miszerint a második, a városi római katolikus templom és plébánia felállításának ügye még nem nyert elintéztést

az által, hogy a minorita atyák új, a régienél nem sokkal nagyobb tervű templomot építettek. A Tekintetes Városi Közönség jól tudja, hogy a majd 80,000-re menő katolikus hívek lelki ellátására az egy, aránylag kicsiny templom és az egy plébánia nem elegendő, és hogy ennél fogva a 70 esztendő óta folyó tárgyalások egy második templom és plébánia felállítására el nem ejthetők, hanem alkalmas időben és módon újból fölveendők.

E tárgyalások folyamán pedig a múltban ismételtelen fölmerült az a nézet, hogy a templom építésére a *Ferenc-tér* a legalkalmasabb hely, egyrészt azért, mert a város azon táján lakik a legtöbb katolikus, és másrészt, mert a város más alkalmas tereknek nagyon is hiányában van. Ha tehát most ez a tér a zsidó zsinagóga építésére engedtetnék át, akkor idővel a városi katolikus templom felépítését az a körülmény fogja megnehezíteni, vagy esetleg lehetetlenné tenni, hogy a városnak erre a célra alkalmas helye nincsen.

Azért ezen egyházmegyei Hatóság tisztelettel fölkéri a Tekintetes Városi Közönséget, méltóztatassék a zsidó hitközség fenti kérvényének tárgyalásánál az előadatokra figyelemmel lenni, hogy a város nagyszámú katolikus híveinek igen fontos érdeke ezáltal újabb nehézségek felidézéssel sérelmet ne szenvedjen.

Temesvárt, 1904. január 10-én.

Németh József, s. k.
főlsz. püspök, püsp. helynök.

Ítélet a makói pénztáros fölött.

(Simon Dániel bűnpöze.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Ma hozott ítéletet a szegedi kir. törvényszék *Simon Dániel* volt makói városi pénztáros felett, akinek sikkasztásai annak idején óriási feltűnést keltettek. *Simon Dániel* Makó városának több éven át volt pénztárnoka, 1901. év folyamán közel *hátezer* koronát elkezelt a reá bízott pénzekből. A dologra úgy jöttek rá, hogy ott akarta hagyni az állását és az ekkor megtartott pénztárvizsálat alkalmával több száz korona hiányt konstataáltak. Megindították a vizsgálatot, amelynek során kitűnt, hogy a *Simon* kezén csaknem *hátezer* korona tűnt el. *Simon* legnagyobb részben a földiek után befolyó bérjövödelmet dőzsölte meg. A bérlőket azonban kár nem érte, mert a felvett összegekről mindegyiknek szabályszerű nyugtát adott. Így az egyedüli károsult a város. *Simon* ellen hivatali sikkasztás miatt megtették a bűnügyi följelentést és a szegedi királyi ügyészség hivatali sikkasztás miatt vádat is emelt ellene, a törvényszék vádtanácsa pedig vád alá helyezte *Simon*ot.

A bűnügy végtárgyalása még e hó ötödikén vette kezdetét a szegedi királyi törvényszék előtt. A tárgyalást *Hevesy Kálmán* dr. előnk vezette.

A tárgyalásra ötvenkilenc tanút idéztek be, javarészt azokat a városi földbérlőket, akik a *Simon* kezéhez teljesítették a fizetéseket; ezek szinte egyhangulag azt vallották, hogy ők a bérszégeket lefizetve újból felszólítást kaptak a fizetésre. Ennek az okát megtudandó, a városházára mentek panaszukkal, és így került ki a *Simon* gazságainak egész sorozata.

A tételek letárgyalásánál roppant lassan haladt a törvényszék, részint azért, mert sok időbe került a szakértőnek a hatalmas könyvcsomóból kikeresni a hamisan bevezetett, többször pedig egyáltalán be sem írt pénzeket. A

tárgyalóterembe ládákban hurcolták be a mászás hivatalos könyveket, amelyekből hosszas kutatás után lehet kikeresni azt, amire éppen szükség van. A tárgyalás folyamatát az is megnehezítette, hogy az 59 tanu közül nagyon kevesen jelelték meg az első idézésre. Összesen *ötvenhárom* izbeni hivatali sikkasztással volt vádolva Simon, azonban a tárgyalás folyamán egy esetben sem tett beismerő vallomást. A felmerült eseteket „tévedések”-nek mondta, mit azzal is igazolni vél, hogy több esetben visszafizetéseket teljesített.

Hat napi tárgyalás után végre ma délelőtt kilenc órakor hirdette ki a szegedi kir. törvényszék az ítéletet, melyben bűnösnek mondja ki Simon Dániel vádlottat harminc rendbeli hivatali sikkasztásban, és összbüntetésképpen *három évi fegyházbüntetést* mért rá. A vádlott felebezett az ítélet ellen, az ügyész ellenben megnyugodott a huszonnyolc esetben kimért büntetésben, s egyedül két esetben felebbezte meg az ítéletet.

Aradi huszártisztek afférje.

(Zolnay Viktor nyilatkozatai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Zolnay Viktor vívómester neve ismeretes amaz affér révén, a mely közte és Formanek közös hadseregbeli főhadnagy között fölmerült. Formanek főhadnagy ellen, aki a magyarokat gyalázó módon fakad ki a kaszárnyában, Zolnay sértő nyilatkozatot tett közzé. Formanek provokáltatta Zolnayt, de ezredének parancsnoksága nem engedte meg, hogy vele megverekedjék, azzal a megokolással, hogy Zolnaynak elintézetlen ügye van.

Most az aradi cs. és kir. 3. huszárezred két tisztje ellen nyilatkozik Zolnay. A két tiszt az ezred nagyikindai zászlóaljának tagja; hogy mi a genesis a Zolnayval való összetűzésüknek, nem tudni. Azonban az ügy Lázár Frigyes ezredes elé is került, a ki tudatta Zolnayval, hogy a huszártisztek azért nem verekedhetnek meg vele, mert elintézetlen ügyei vannak.

Erről Zolnay egy nagyikindai ujság nyilatkozásában nyilatkozik tesz közzé, amelyeket kiméletlen hangjuk miatt szösz szerint nem reprodukálunk s csupán azt említjük meg, hogy Ulrich és Pauer huszárfőhadnagyok ellen irányul.

A két tisztnek szóló sértő levél után így folytatja Zolnay:

Fenti levelem után készletve vagyok még az alát íkat előadni: Lázár cs. és kir. ezredes mai napon részemre egy átiratot kézbesített Dobay és Kovács kapitányok által. Ezen átiratban arról értesít, hogy Ulrich főhadnagy azért nem provokált, mert Formanek osztrák tiszt nem verekedett meg velem. Erre én azt feleltem, hogy nem tehetek én arról, ha Formanek és társa gyáva és nem tartom gavallérosnak a Formanek köpenye alá bujni.

Ulrich főhadnagynak feltétlen kötelessége lett volna engem provokálni.

Lovag Zolnay.

Előrelátható, hogy ennek az ügynek folytatása is lesz, bár a Formanek-affér után a katonatiszti becsületbíróóság nem engedi meg a megsértett huszártiszteknek, hogy Zolnayval megverekedjenek. Valószínű, hogy Zolnay ellen *sajtópört* indítanak.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Fenn az ernyő, nincsen kas, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Svihákok, operette. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Közönyt közöny nyel, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Tavasz, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Casanova, operette (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: A csókon szerzett vőlegény, bohózat. Este: Hoffmann meséi, opera. (Páros bérlet.)

* Blaháné visszavonul. Most, hogy Splényi báró, a budapesti IV. kerület kapitánya nyugalmába vonult, Blaha Lujza asszony, hír szerint végleg elhatározta, hogy visszavonul a színpadtól. E célból a művészféleszlatja budapesti háztartását és férjével együtt baltatonfüredi vilájába vonul vissza. Ez a hír, telán más fordulatot vesz, ha valóra válik az Országos kaszinó urainak az a terve, amelylyel azt célozzák, hogy báró Splényi a kaszinó gazdája legyen. Ez több mint valószínű és így Blaháné nem lesz kénytelen önkéntes számkivetésbe vonulni a nyáron bájos, de télen borzalmas Balaton néptelen partjaira.

* Fenn az ernyő. Szigligeti vigjátéka a Fenn az ernyő nincsen kas, mely szombatra volt kitűzve, holnap, kedden este kerül színre Roland mester helyett. Zichy operájának előadását Füredi Józsefnek, a színház buffójának hirtelen közbejött betegsége miatt kellett elhalasztani; s e miatt a további heti műsor is változást szenved. A Fenn az ernyőben Zilahy, Bónis, Bácsné, Gazdy Aranka és Aranyossy Janka játszanak.

Selyemgyár Aradon.

(Francia vállalkozók terve.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Nagyszabású ipari vállalkozás ügyében járt tegnapelőtt egy előkelő francia pénzcsoport kiküldöttje Aradon.

Az illető Chardonnet gróf párisi mérnök, a ki dr. Nagy Gyula budapesti ügyvéd kíséretében jött ide, hogy tanulmányokat tegyen arra nézve, vajjon alkalmas lenne-e Arad az általuk tervbe vett *müselmgyár* létesítésére. Chardonnet gróf ugyanily célból Temesvárott járt s onnét jött Aradra, a hol két napig időzött. Itt Shusztler Henrik dr. kalauzolta, a ki a gróffal hosszabb ideje levelezésben áll, és a ki a gyár helyére nézve figyelmét Aradra irányította. Miután a gyár helyére nézve még pozitív megállapodás nincs, a mérnök az itteni hatóságokat se kereste föl, hanem csupán a viszonyok felől tájékozódott, azután Budapestre utazott. Budapestre valószínűleg a Vág völgyébe megy s ott hasonló tanulmányokat folytat.

Chardonnet, illetve az általa képviselt vállalkozók terve szerint a gyár 1000-1200 munkást foglalkoztatna. A gyár műselymet állítana elő, gyapotból, vegyi eljárás után, a melynek módja ép Chardonnet gróf szabadalma. Az ily módon előállított műselyem mindenben versenyeznek az igazi selyemmel, és az előállításuk sokkal olcsóbb. A kontinensen három ilyen gyár van: Belgiumban, Svájcban és Besançonban. A negyediket Magyarországon akarják föllátni, s ez okból küldték ki a mérnököt.

A mint értesülünk, Chardonnet gróf a selyemgyár terve ügyében Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert is fölkereste, miután annak céljaira valószínűleg állami támogatást is kérnek. Hieronymi nagy ér-

deklózással fogadta a tervet, s kijelentette, hogy hajlandó azt támogatni.

Néhány hét múlva, Chardonnet gróf jelentése alapján, a vállalkozók dönteni fognak arra nézve, hogy a gyárat hol állítsák föl. Az aradi viszonyokat a tanulmányozók általában megfelelőnek tartották, s nagyon valószínű, hogy Arad mellett fognak dönteni. Ilyesformán Arad az elmaradt textilgyár helyett mégis fog új ipartelephez jutni, s a városnak erősen megfogyott gyáripára újabb lendületet fog nyerni.

A szegedi kossorú-ügy az aradi hadbíróóság előtt.

(A „gyanus” utászkatona Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

Egy utászkatonát hozott be három szegedi negyvenhatos baka a vasuton Aradra s az állomásról a várbörtönbe, az aradi hadbíróóság vizsgálati fogságába.

A többi vizsgálati foglyok közül az érdekességével kiválik ez az utászkatona, névszerint Dóczy József. Az ügy melynek révén rövidesen az aradi hadbíróóság ítélezése alá kerül, országos pert vert föl.

A múlt év október 6 án történt, hogy a szegedi Kossuth-szobron egy kossorú volt, a melynek szallagja ezt a fölíratot viselte: „Szent emlékednek — a visszatartott katonák.” Fölösleges újra az emlékezetbe idézni, hogy mint hurcoltatta azt a kossorút el erőszakkal Csallány vezérőrnagy, mint helyezték vissza és hogy milyen nagyszabású tüntetésekre adott alkalmat.

Ehhez a dologhoz annyi tartozik, hogy a katonai hatóságok nyomozást indítottak, hogy kik voltak azok a katonák, a kik pénzüket összeadva, kossorút mertek helyezni a Kossuth-szoborra. A gyanu a szegedi utász-zászlóalj három embere ellen fordult, s azokat azonnal elzárták, s azóta egyre folyik a titkos nyomozás.

A fővádiott Dóczy József a kiszabadulása érdekében kérényt intézett a nonvédelmi miniszterhez. Tegnap érkezett a miniszter válasza, a melyben csak annyit mond, hogy a kérényt áttette a hadügyminiszterhez.

Dóczyt ma Aradra szállították a helyőrségi fogházba s ügyében az aradi hadbíróóság folytatja a vizsgálatot. Miután a szegedi cs. és kir. csapatok az aradi hadbíróóság illetékessége alá tartoznak, az aradi hadbíróóság fog fölötté ítéletet hozni, s fogja eldönteni azt is: milyen vétek ez a katonai büntetőtörvénykönyv szempontjából, ha egy katona kossorút tesz Kossuth Lajos szobrára?

HIREK.

— A király vadászaton. Mürzstegből táviratozzák: Holnap délelőtt a Brünthalban van vadászat. A király cserkészzi fog Niederalpen irányában. Délután újból cserkészik ő felsége, majd résztvesz a Eischer Liegelen tartandó általános vadászaton. Az idő és a hóviszonyok kedvezők.

— A miniszterelnök a királynál. Félhivatalosan jelentik: Tisza István gróf miniszterelnököt, a ki szombat este Bécsbe utazott, a király vasárnap délelőtt hosszabb magánkihallgatáson fogadta, a melyben a miniszterelnök ebben a minőségben jelentést tett a parlamenti és a politikai helyzetről, azután pedig ugy miniszterelnöki, mint a király személye körüli miniszter: minőségében referált a folyó ügyekről. Miután a miniszterelnök még Goluhovszki gróf külügyminiszterrel és Pitreich lovag kö-

zós hadügyminiszterrel is értekezett, délután három órakor visszatért Budapestre, a hova este hét órakor érkezett meg. A miniszterelnök az este egy részét a szabadelvű pártkörben töltötte. Más jelentés szerint Tisza István gróf miniszterelnök délelőtt tíz órakor a Bank-gasseban levő magyar miniszteri palotából gyalog ment a Hofburgba. A kihallgatás ötnegyed óráig tartott. A miniszterelnök a politikai és parlamenti helyzetről tett jelentés a királynak és ezzel kapcsolatban szóba került a választási reform is. Beavart körök a leghatározottabban állítják, hogy az a hír, mintha a kabinetben differenciák merültek volna föl, a melyek a legutolsó miniszteri tanácskozáson törtek ki, alaptalan, tehát helyt len az a hír is, hogy a miniszteri tanácskozás eseményei kényszerítették a miniszterelnököt a kihallgatás kérésére. A királytól Tisza gróf a külügyminiszteriumba ment, a hol egy óra hosszáig tanácskozott Goluhovszki gróffal; azután fölkereste Pitreich közös hadügyminisztert, a kivel fél óra hosszáig beszélt. A miniszterelnök, a ki ezuttal kíséret nélkül érkezett Bécsbe, három órakor visszautazott Budapestre.

— **Arad szabályozása.** Arad szabályozásának kérdése már évekkal ezelőtt szóban forgott a város hatóságainál; már a szabályozási tervezet elkészítése iránt konkrét indítvány is merült fel, amely csupán azért nem fogadtatott el, mert a mérnöki hivatal véleménye szerint igen sok pénzbe került volna. Temesvárott is 50,000 koronát emésztett fel a szabályozási tervek elkészítése. Most ismét felszínre vetődött ez a kérdés, amennyiben Boros Vida fő-reáliskolai igazgató több társával együtt kérelmet nyújtott be a tanácshoz, amelyben indítványozza, hogy a tanács küldjön ki bizottságot a szabályozás középítészeti és pénzügyi terveinek elkészítésére. Az indítvány a szombati tanácsülésen kerül tárgyalás alá; amint illetékes forrásból értesülünk, a tervek elkészítése korántsem kerülne annyiba, mint ahogy azt a mérnöki hivatal előirányozta. Ha a városnak van ötven ezer koronája a hegyaljai motoros részvényeire, akkor a város szabályozásának kérdésénél, ahol nemcsak esztétikai, de egészségügyi kérdései is van szó, nem lehet szűkebbül begombolkozni.

— **Értekezlet a megyeházán.** Dálnoki Nagy Lajos alispán mára a megye összes főszolgabíráit és szolgabíráit értekezletre hívta össze. Az értekezletnek, amelyen a központi előadó tisztviselők is részt vettek, a kihágási pénzek beszedése és kezelése dolgában bekövetkezett új rend volt a tárgya. A belügyminiszter ugyanis erre nézve rendeletet adott ki, amely szerint a főszolgabírák a kihágások után, amelyekben ítéletet mondanak, az ítéletben megszabott pénzbüntetést nem maguk szedik be, hanem cheque-lapot adnak az elítéltnak, az a bírságot a postatakarékpénztár útján fizeti be annak az alapnak, amelyiket illeti. Az erre nézve kiadott szabályzatnak, amely különben már január elseje óta érvényben van, összes szakaszait alaposan végigtárgyalták és megállapodtak az egyöntetű eljárásban ott, ahol esetleg a rendelet teljes határozottsággal nem intézkedik.

— **Halasztás a vashid ügyében.** Amint már említettük, a vashid ügyében a város halasztást kért a kereskedelemügyi miniszteritől arra nézve, hogy nyilatkozhassék, vajjon elvállalja-e a vám és rév jog átengedéseért a hid fölépítését. A miniszter ma értesítette egy leiratban a várost, hogy a kért halasztást megadja.

— **Az aradi szentszék ülése.** Az aradi görög keleti román szentszék ma délelőtt Papp I. János püspök elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelentést tettek a legutóbb tartott nagy-szebeni metropolitai kongresszus határozatairól. Ezek között a legnevezetesebb, a melyet a választási reformról hozott a kongresszus. Több állami középiskola azt követelte

a görög keleti hitoktatóktól, hogy a hittant magyar nyelven tanítsák. Ezt az illetők megtagadták, s mikor a középiskolák felterjesztésére Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter az aradi szentszékhez fordult, ez az ügyet a metropolitai kongresszus elé vitte. A szebeni kongresszus kimondta, hogy a hittan csak román nyelven tanítható, mivel ez a görög keleti román egyháznak a szervezeti szabályzatban biztosított joga. Az aradi szentszék, miután ez ügyben az intézkedések megtételével az érseki konzisztórium lett megbízva, a határozatot egyszerűen tudomásul vette. Tudomásul vették az esperesek övi jelentéseit, végül Chelnicean Autel szentszéki könyvelő állásában megerősítettek.

— **Allamtitkárok mandátuma.** Nagyszőlősről táviratozzák: A választás tíz fokos hidegben kezdődött. Választási elnökök: Kaminszky Mihály és dr. Tóth Jenő. A két bizottság előtt jelöltettek Sándor János belügyi államtitkár és Horthy János, mindketten szabadelvűpárti programmal és Nagyiday Ferenc Kossuth-párti programmal. A rend fenntartására a szatmári 5. gyalogezred egy százada és Hödl Villibald kapitány parancsnoksága alatt 38 csendőr üggyel fel. Sándor János támogatására Rabár Endre és Fogarassy Zsigmond képviselők jöttek le. A szavazást az első bizottságnál Nagyszőlős kezdte meg. Tíz órakor Sándor Jánosnak 161 és Horthy Jánosnak 77 szavazata volt. Tizenegy órakor így állt a szavazatok aránya: Sándor 279, Horthy 29, Nagyiday 26. Két órakor ért véget a választás, a következő eredményvel: Sándor János kapott 963, Nagyiday 293 és Horthy 90 szavazatot, s így Sándor abszolút többséggel képviselővé választottat.

Tapolcáról jelenti egy távirat: Makfalvai államtitkár folytatja körutját a kerületben, ahol mindütt nagy lelkesedéssel fogadják. Tegnap is 4 községben mondott programbeszédet, s az általános vélemény az, hogy megválasztása bizonyos.

— **Póttartalékosok bevonulása.** Az aradi cs. és kir. 88. gyalogezredhez ma délelőtt vonultak be azok a póttartalékosok, a kiket még január 4-ére hívtak be, de a román karácsonyi ünnepe miatt szabadságot kaptak. Mintegy százhuszszáznegyven póttartalékos vonult be. Szomorú herakkolás volt ez a dermesztő hideg időben. Délben osztották be őket a századokhoz, s délután felszerelték őket a téli fegyvergyakorlatra.

— **Az Osztrák-Magyar Bank osztaléka.** Bécsből táviratozzák: Az Osztrák Magyar-Bank az 1903 év után 60 korona és 20 fillér osztalékot, azaz a befizetett tőke után 4¹/₁₀ százalékot fog fizetni.

— **Id. Lócs Rezsóné temetése.** Az általános részvét imponáns megnyilatkozása között helyezték ma örök nyugalomra id. Lócs Rezsóné urnó tetemét. A Tabajdy utcai gyásház udvara zsúfolásig megtelt előkelő résztvevő közönséggel, melynek sorában ott volt Arad társadalmának színe-java élén Urbán Iván főispánnal és Institutóris Kálmán polgármesterrel. Az egyházi szertartást Csák Csirják dr. minorita rendfőnök végezte fényes segédlettel. A koporsót valóságos virágerdő fedte meg.

A koszorúk feliratait a következők: Isten veled édes jó anyánk — Bánatos gyermekeid Rudi és Lóci. Szeretett drága nagymamájuknak — Rudika és Gyula. Szeretett drága Milla néniemnek — Mariska és Feri. Szeretettünk és tiszteletünk jeleül — Biri és Gábor. Isten veled, kedves jó Milla néni! — Ilus és Jakab. Szeretett jó Milla néniemnek — Mili és Gyuri. Tiszteletük jeleül — Nándor és Mili. Szeretett feleségemnek. Szeretettük jeleül — Verbo család. Domány-család. Kegyelete jeleül — Nikodém család. Utolsó üdvözlés! — Etelka és Károly. — Felejthetetlen nővérünknek — Josefa, Agótha. Isten veled!

— Maci, Misi. Kedves Milla néniemnek — Róza, Rikárd. Utolsó üdvözléssel — Kéler-család.

— **Kereskedők országos egyesülése.** A Pest Lloyd-Társulat olvasótermében vasárnap délelőtt értekezletre gyűltek össze a fővárosi kereskedelem tekintélyes képviselői a közgazdasági egyesületek küldöttei, hogy megbeszéljék az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület fővárosi szervezése körül szükséges teendőket. Ott voltak: Matlekovits Sándor, Weisz Berthold, Hejzák Lóránt, Révai Mór, Sándor Pál országgyűlési képviselők, Kohner Zsigmond, haraszti Jellinek Henrik, Gelléri Mór, Hüttl Tivadar. Sándor Pál elnökölt, aki megnyitó beszédében ismertette a mai értekezletet megelőző mozgalmat és a szövetség feladatait, amelyek a következőkben foglalhatók össze: Egyöntetűen képviselje, megvédje és ápolja a kereskedő osztály közös érdekeit; érvényre juttassa a törvényhozásra és közigazgatásra azon befolyást, kivívja azon parlamenti, községi és érdektöbbletekben való képviseletet, amely megfelel a magyar kereskedem jelentőségének a nemzet gazdasági életében.

A most életrehozott egyesülés, szövege Sándor Pál, arra hívja fel a magyar kereskedőt, hogy az egyik kezében legyen a rőf és a toll, de a másik kezében a kard, nem azért, hogy más termelő ágak jogos érdekeit károsítsa, hanem azért, hogy visszaverje azokat a támadásokat, amelyeket a kereskedelem ellen mindenfelől a legkülönbözőbb jelszavak alatt intéznek. Ez többé nem olyan egyesülés, amely a békeség kedvéért mindent eltérni hajlandó, hanem elszánt sereg, amely, ha azt látja, hogy békés úton nem lehet boldogulni, különösen Magyarországon minden csak harc által ébél el, kész szintén a harc terére lépni.

Sándor Pál beszédét éljenzéssel fogadták az egybegyűltek és indítványára elhatározták, hogy a szervezkedés szakmaként haladéktalanul megindítandó. Beszéltek még Füst László, Brázay Zoltán, Révai Mór, Steiner József, Székely Ferenc, mire a közgyűlés elismerést szavazott Sándor Pálnak és az előkészítő bizottság tagjainak.

— **A rimaszombati mandátum** Rimaszombatról táviratozzák: Sztojkovits Emil, a szabadelvűpárt jelöltje visszalépett. Most csupán két függetlenségi jelölt áll egymással szemben: az Ugron párti Balajthy Sándor és a Kossuth párti Draskóczy László.

— **A vasárnapi jégünnep.** Vasárnap délután a városliget jégén fényes jégünnepélyt rendezett a korcsolyázó egyesület. A jégen a 38 ik gyalogezred zenekara játszott. Az aradi közönség színe java künn volt a jégpályán és vidám hangulatban élvezte az ünnepek örömeit. Az általános vígságot megzavarta egy sajnálatos baleset: Fraenkel Lujza, Fraenkel Vilmos a Széchenyi gőzmalom irodafőnökének leánya oly szerencsétlenül esett el, hogy kifancsoltta a lábát. Készen kellett hazaszállítani. Az ünnep este hét óráig tartott; este, a homály beálltával fényesen kivilágították a jégpályát. Az ünnep sikeres volta most is, mint rendszeren a korcsolyázó egyesület fáradhatatlan buzgó igazgatóját Tedeschi Viktort dicséri.

— **Az Arany-társaság alakuló ünnepe.** Temesvárról jelentik, hogy az Arany János-társaság vasárnap tartotta ünnepi megnyitó ülését, melyhez a délvidék összes kulturális egyesületei küldtek képviselőket. Az ülésen a város és megye vezérférfiai és számos előkelőség volt jelen. Szentkláray Jenő kanonok, elnök, megnyitó beszédében a társulat fő céljának a magyar nemzeti eszme terjesztését jelelte a nemzeti-ségi délvidéken, mire Telbisz Károly polgármester a város közönsége nevében üdvözölte a fővárosi és vidéki vendégeket. Rakosi Jenő lendülettel beszédében méltatta Arany János működését irodalmunk és nemzeti életünk fejeltése körül, éltető vízhez hasonlítván, mely mindent áthat, melynek semmi sem állhat ellen.

Működése békés mederben folyt és így legjobbban jelképezi az utat, melyen a nevével nevezett társaságnak haladni kell. Arany arcképének — melyet Arany László özvegye ajándékozott a társaságnak, — leleplezése után *Bercsik* Árpád, Temesvár szülöttje, felolvasta Nora naplója című novelláját. Ezután felolvasások következtek, mire 150 terítékű banket volt, melyen a fővárosi vendégekre, (Herczeg Ferenc, Kiss József, Márkus Miksa, ruszti Ruszt József stb) számos felköszöntő hangzott el. Este a színházban diszeldadásul *Himfy szerelmét* adták.

— **Esküvő.** Az aradi anyakönyvi hivatalban ma kötött házasságot *Hvezda* Kálmán nagy-szebeni kir. kulturamérnök scharbergi báró *Bedeus* Mártával, scharbergi báró *Bedeus* Károly máv. főellenőr lányával. A házasságkötésnél tanúk voltak *Meskó* László dr. volt orsz. képviselő ügyvéd és scharbergi báró *Bedeus* Gusztáv megyei aljegyző, a polgári házasságkötés után *Frint* Lajos ág. ev. lelkész adta össze az új párt.

— **Ehunyt ügyvédi kamarai elnök.** Temesvárról táviratozzák: *Niamesny* Gyula dr., a temesvári ügyvédi kamara elnöke ma reggel meghalt. Halála mély részvétet kelt.

— **Horvát tüntetések.** *Zágrábból* táviratozzák: *Ugron* Gábornak minapi beszéde éretlen tüntetésekre adott okot. A diákság egy része összeverődött és az kiáltozta:

— **Abcug Ugron!** — **Abcug Magyarország!** — **Éljen a független Horvátország!**

Azután bevették az új posta épület ablakait. A tüntetés különben a közönség nagy részvétlensége folytán hamarosan véget ért; a rendőrségnek se kellett közbelépnie.

— **A gyula-barakonyi vasút ügyében** Békes vármegye vasúti bizottsága jelenleg az építési tőke biztosításán fáradozik. Ujabbán az érdekelt közönséget kereste meg hozzájárulás megszavazása iránt. Az érdekelt *aradmegyei* községekben általában kedvező a hangulat a vasút létesítése iránt. Eddig a vasúti bizottsághoz küldött határozataik szerint *Vadász* község 25000, *Bélerind* 3000 és *Feketegyarmat* 10000 koronát szavaztak meg a vasútra, *Tamáda* község is kijelentette, hogy ha a vasút a köz-éghöz közelebb vezetetik, mint az általános tervzetben feltüntetve van, hajlandó a kívánt hozzájárulást megadni.

— **Szapáry László jachton a világ körül.** Szapáry László gróf Fiume volt kormányzója, a nagy hullámokat vert megvesztegetési botrány hőse visszatért már Afrikából, ahol orosz-lánokra vadászott és Londonból is, a hol barátival mulatott. A gróf most jachtot vásárolt, melyen körutra indul az Atlanti- és Csendes-óceánra. A jacht hatalmas, szép alkotás, teljesen fel van szerelve s Velencében vár az indulásra. Ára több, mint négyszázezer korona volt. A nemes gróf most felette kedvező anyagi viszonyok között él. Néhány héttel a megvesztegetési botrány kipattanása előtt egy birtokot adott el egy előkelő budapesti pénzintézetnek, a mely a kormányfővel is gyakran köt üzleteket. E birtokeladáson Szapáry László gróf csaknem egy egész millió koronát nyert. Vigan lengtél az adriai szellő a velencei kikötőben a magyar gróf jachtján a háromszínű lobogót, nemsokára hosszú utra indul, ahonnan csak három-négy esztendő múlva tér vissza. Az indulás még a héten megtörténik. A jacht parancsnoka *Ditrich* volt osztrák-magyar tengerészeti kapitány lesz. Az uti program: az öt világ- és tengerei.

— **Házkutatás a bileki lázadás miatt.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Hogy a közelmúlt napokban Bilekben lefolyt katonai lázadás fővizsgálata mely rendkívüli szigorúsággal folyik, azt legjobban ilusztrálja az a tény, hogy a katonai hatóság már a polgári bíróságokat is akcióba vitte a vizsgálat érdekében. *Wigner* Ottó, a 32-ik gyalogezred Bilekben táborozó 3-ik

zászlóaljának kapitánya sűrű levelezésben állott sógorával, *Orosz* István upesti kéményseprő-mesterrel. A pestvidéki kir. törvényszék vizsgálóbírája ma délelőtt egy irnok és két detektív kíséretében megjelent az *Orosz* lakásán, és ott szigorú házkutatás után lefoglalta a *Wigner* Ottó leveleit, amelyekben sógorának elkeseredetten panaszkodik felebbvalói lelketlen bánásmódja miatt. *Wigner* arról is írt a levelekben, hogy ő nem tűri tovább az embertelenségeket: vagy főbelövi magát, vagy megszökik Montenegróba. *Orosz* István kijelentette, hogy a törvénytelen és erőszakos házkutatás miatt megteszi az eljárt hatósági közegek ellen a megtorló eljárást.

— **Érdekes vendégek a Házban.** A képviselőháznak két érdekes vendége volt a ma délelőtti ülésén. Az egyik mr. *Law* unionista, ir nemzetiségi párti képviselő, a másik mr. *Huxton* az angol-macedon jótékony bizottság titkára, kik a legutóbbi hetekben lent jártak a Balkán félszigeten, hogy a bizottságnak a macedon állapotokról megbízható értesüléseket szerezzenek. A két vendég a képviselőházban tisztelgett *Tisza* István gróf miniszterelnöknél, felkeresték továbbá *Teleki* Sándor grótot és *Kossuth* Ferencet is, akikkel hosszabb ideig beszélgettek. A képviselőház láttnivalóit *Teleki* gróf mutatta meg a vendégeknek, akik ezután köszönetük kifejezése mellett távoztak.

— **Vasúti katasztrófa.** Münchenből jelentik: Ma délután a *drezdai* gyorsvonat a keletnél nagyobb gyorsasággal robogott be a müncheni pályaudvarba, úgy, hogy a mozdony nekiment a sínpálya végén levő vaskoriátának, és azt eltörve, kisiklott. Több kocsi összeroncsolódott, és négy utas halálosan megsebesült.

— **Tüntetés a Drótosót ellen.** Eszékről táviratozzák: „A drótos tót” tegnapi előadása közben tüntetés volt. Már az előadás megkezdése előtt nyolc tagu diákküldötség ment *Rosee* igazgatóhoz, azt kérve tőle, hogy hagyja el azt a *hagymaúr* horvátról szóló refrénű dalt, amelyet a szombati első előadás alkalmával énekeltek. A rendező erről mitsem akart hallani, azonban később az igazgató intervenciójára engednie kellett. Ennek dacára az est folyamán minden felvonás után hangos tiltakozás és fütyülés volt hallható. A rendőrség hamar helyreállította a megzavart rendet. Egyébként, teszi hozzá a távirat, a színházi bizottság fontolóra veszi a helyi színpadnak tűzveszélyes volta miatt való bezárását.

— **Meggyilkolt szerb archimandrita.** *Üszküből* jelentik: Az albán mozgalom elcsendesültevel általános megdöbbenést keltett az az eset, hogy albán martalócok a *deleszcányi* kolostor közelében meggyilkolták *Vasile* szerb archimandrita helyettesét. Azt hiszik, hogy ez a gaztett a titokban még mindig elégületesen albán felkelés vezetőinek a műve.

— **Üngyilkos képviselő.** *Stuttgartból* jelentik: A *tegerlodi* erdőben tegnap egy fára akasztva megtalálták *Agnert* szocialista képviselő holttestét. *Agnert* már régebb idő óta életunt volt, sőt egy ízben a képviselőházban is követelt el öngyilkossági kísérletet, de eredménytelenül. Most mintegy öt napja eltűnt és elkövette végzetes tettetét.

— **Huszezer koronás sikkasztás.** Nagyszabású sikkasztásról beszélnek *Medgyesegyházán.* *Gruber* Lipót, aki a *Back* Bernát fia szegedi gőzmalomtulajdonos cég ottani főelárústója volt és eddig jó vagyoni viszonyok között élő ember hírében állott, huszezer korona el-sikkasztása után megszökött. Szombaton pénztárvizsgálatot tartott nála a cég és miután *Gruber* tisztában volt tettének következményeivel menekülni igyekezett; kocsijába fogatott s vágatva hajtattott a kétegyházi állomásra, hogy

onnan aztán vasútra ülve elillanhasson; de a csendőrök, kiket utána küldöttek, még a kétegyházi vasúti állomáson elfogták s a hatóság mint olyant, kinek szökésétől tartani lehet, le is tartóztatta. Tekintve, hogy *Gruber* a szegedi cégnek alkalmazottja volt, így a sikkasztás, mit elkövetett, minősített sikkasztás, ami súlyos beszámítás alá esik. A bünyügyi zárlat elrendelése iránt már megtették a szükséges lépéseket és *Gruber* a vizsgálat befejeztével be szállítják az aradi királyi ügyészség fogházába. *Back* Bernát fia képviselőjében *Nagy* Sándor dr. aradi ügyvéd jár el *Gruber* ellen.

— **Háziipari tanfolyamok Aradmegyében** Január 1-én az országban közel 350 mezőgazdasági háziipari tanfolyam nyílt meg. Valamennyit a földművelésügyi miniszterium rendezte. A tanfolyamok célja megtanítani a földművelő osztályt olyan iparcikkék készítésére, melyekkel otthon a téli hónapokban tisztességes keresetre tehetnek szert. A tanfolyamokon közel 15.000 ember vesz részt, kik kosár- és seprükötéssel, szalma-, gyékény- és sásfonással, faragó munkával, méhkas, gyümölcsösomágozó ládák, gazdasági és kerti eszközök készítésével foglalkoznak. *Arad vármegyében* Szentlányfalva, Fakert, Apatelek, Székudvar és Györök községekben tartottak az idén ilyen tanfolyamok.

— **Két ember halála a jég alatt.** *Potsdam*-ból jelentik, hogy az ottani jégpálya a mai nap enyhesége következtében annyira meggyengült, hogy a korcsolyázók terhe alatt beszakadt. Az óriási szakadáson keresztül öt ember a vízbe esett és a legnagyobb igyekezet dacára is csak hármat lehetett közülök megmenteni. A másik kettő a jég alá került és megfulladt. A hatóságok szigorú nyomozást indítottak hogy kit terhel a felelősség a meggyengült jégpálya használatba bocsájtása miatt.

— **Elfogott postatolvaj.** Fővárosi tudósítónk írja: A csömöri-uti kocsimák egyikébe beállított az éjjel a 1327. számú rendőr. Körülnézett és éppen távozni akart, amikor észrevette, hogy egyik sarokasztalnál egy munkásember pezsgőt iszik. Hát bizony az nem mindennapi látvány és így nem csoda, ha szemet szűrt a rendőrnek is, aki nem sokat tekertergőzött, de odament az uriasan mulató, kopott kinézésű emberhez és megkérdezte tőle a nevet. A furcsa vendég vonakodott megmondani a nevet, de sőt erősen szeszese állapotában még egyenesen szembe is szállt a rendnek őrével. Ebből a jó szímatu rendőr bő indokolást merített ahhoz, hogy az ismeretlen pezsgőzőt felnyalabolja és a kocsmá közönségének élénk tetszésnyilvánulása közben magával vigye a kerületi kapitányságra. Ott aztán mindent bevallott a pezsgő lovagja. Bevallotta, hogy őt *Pfund* Andrásnak hívják és hogy kocsis volt a versegi postahivatal szolgálatában, ahonnan 500 korona ellopása után megszökött és az egész lopott pénzt elmulatta. *Pfund* András, a pezsgőző tolvajt letartóztatták és ma átadták az ügyészségnek.

— **Vak ember öngyilkossága.** Makóról írja tudósítónk, hogy ott egy Cs. Kis Ferenc nevű 67 éves öreg ember tegnap reggel öngyilkos lett. Az anélkül is sir szélén álló öreg embert övek óta tartó vaksága keserítette el s tegnap reggel, míg gyermekei foglalkozásuk után néztek, egy jó régen elkészített kötél darabra felakasztotta magát a szoba gerendájára. Mire tetét észrevették, már régen halott volt.

— **A váci postarablás.** A budapesti rendőri sajtóiroda a váci postarablás ügyében a következő jelentést adta közre:

A váci határban e hónap 5-én történt rablógyilkosság ügyében, melyen *Czilki* József postakocsis és az őt kísérő *Szunter* János rádi gazda estek áldozatul, a nyomozás serényen folyik. E szerint a postakocsist és társát hátulról több lövéssel leterítették, azután mindkettőnek fejét baltával összevagdalták, a holttesteket az országot mellé ledobták, a postakocsit a verőcei határban levő erdőbe bevontatták és ott feltörték azt. Elloptak egy darab 1000 koronás bankjegyet, amelynek a száma 17613, sorszáma 1007, 10 db 100 koronást, 7 db 50,

45 drb. 20 és 10 drb 10 koronás bankjegyet ezenfelül még különböző pénznemekből 3358 koronát; továbbá néhány csomag vajot és két drb. 4—6 kgr. súlyú üres, zöldre festett és pirossal szegélyezett ládat, amelyek vaslemezből készültek és két oldalon fogantyúval. A ettesek ketten lehettek, akik azután a Rétságra vezető országuton Katalin felé menekültek. A nyomozás szerint e hónap 5 én este 7 óra tájban a rétsági országuton a gyilkosság színhelyéhez közel két erős testalkatú és középtermetű, fekete ruhába öltözködött ember sietett tovább. Többen látták és ezek leírása szerint az egyik fekete bárnybőr sapkát, a másik erdővel ellátott hajós sapkát viselt. Nem lehetetlen, hogy ezek voltak a gyilkosok. A gyilkosság színhelyén, valamint a postakocsi kirablása színhelyén friss kocsni nyomot találtak, amely az erdő szélénél Katalin község felé vezet. Több tanu vallomása szerint a gyilkosság elkövetése után mintegy másfél óra múlva egy fekete vagy sötétpejszörű lóval vontatott kocsin 3 szürkés, vagy barnás színű zuhába öltött fekete pörge kalapos ember hajtott Szerdahely és lokosi csárda között. Az egyiknek vörösös bajusza volt.

A váci rendőrség és a csendőrségek most ezeket keresi első sorban. A váci rendőrség egyébként annak, aki a tettesek nyomára vezető adatot szolgáltat, 200 korona jutalmat tűzött ki.

— **Elégett család.** Temesvárról jelenti tudósítónk: Borzalmas katasztrófa áldozatává lett Velkovic Milán temesmegyei birtokos családjával együtt. Feleségével és három gyermekével egy szénásszekéren a tanyájára ment. Utközben cigarettájától meggyuladt a széna, csakhamar felcsaptak a lángok, mire a lovak megbokrosodtak és elrohantak a szekérrel. Velkovicot és gyermekét megszenesedve találták meg egy árokban, a felesége súlyos égési sebeket szenvedett s élet-halál között lebeg.

— **A jó szív munkája.** A múlt hetekben egy nyomorék, nagy családú és sok anyagi gonddal küzdő szegény özvegy asszonyra hívtuk fel a nemesszívű közönség figyelmét. Molnár Jánosné az, ki az Erzsébet-utca 6. szám alatt lakik s a ki nagyon részolgált a jótékony munkájára. Felhívásunk nem maradt eredmény nélkül, mert a nyomorgó család jószívű aradi hölgyektől, uraktól és asztaltársaságoktól tetemes pénzsegélyt, a várostól pedig tüzelőfát kapott. A szegény özvegy nő most lapunk útján mond forró köszönetet azoknak, kik őt keserves sorsában megsegítették, főképp pedig Schauer Lajosné urnőnek (Zsombolya), ki az Aradi Közlöny felhívása nyomán nem csak pénzt küldött, hanem egy nagy c-omagban ételcikkeivel is megörvendeztette ép karácsony estéjére a szerencsétlen nő családját.

— **Adomány.** Osv. Ortutay Gyuláné szül. Scherz Irén urnő ónagysága, az Aradi Kereskedelmi Testületnek két darab négyszáz korona névértékű internatusi kötvényt adományozott, mely adományért hála-köszönetet mond a testület nevében Tedeschi Viktor elnök.

— **Porter a bál közönséghez.** Az ideál farsang szokatlanul gazdag programot ígér és egymásután következik a lényesebbnél-lényesebb bál mulatság. Az aradi közönség híres arról, hogy nyilvános mulatságok alkalmával elegáns megjelenésével tűnik ki. A divatnak hódol ilyenkor minden aradi ember. A Porter cég az ideál farsang alkalmával gyönyörű vilasztéket nyújt a különféle divatcikkekből. Férfi és női ingek, bluzok, keztyűk, nyakkendők, bál lakcipők, legyezők igazán nagy és pompás választékban találhatók. Az árak ez alkalmal lényegesen leszállítottak. A fényképedvezményre nézve megjegyezzük, hogy a képek ez idő szeriát kitűnően sikerülnek, mivel a retusozás nagy gondal történik.

— **Csakis az elővigyázat menti meg a kellemetlen következmények elől.** Ha ön meghűtéseknek — mint köhögés, rekedtség influenza — van kitéve, vagy ha asztmában, nehéz lélekzésben, mellszorultságban, torok, — tüdő, — és gége hurutban szenved, úgy használja az általánosan elismert és kedvelt „Pectora” fűszerteát, mely számtalan betegét meggyógyított. A ki a „Pectora” fűszerteát valódi, hamisítatlan állapotban kívánja, forduljon csakis köz-

vetlen a Diana-gyógyszertárhoz, Budapest, Károly körút 5. sz., mely azt csomagokban 2 koronájával küldi meg.

— **Minden nőnek tudnia kell,** hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett Balassa féle valódi angol ugorkatej azonnal eltüntet szepit, májfoltot és mindennemű tisztátanságot az arcról és annak gyönyörű üdéséget, fiataloságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzávaló ugorka szappan 1 kor. 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerterében Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz ura nál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerterében, Tábor Gyula gyógyszerterében Pécska-ut 18 sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

— **Nátha, köhögés, rekedtség, nyálkásodás és torokbeli ingerültség** kitévő hatása a Sonega meipasztilia. Kapható Kossuth gyógyszerterében, Boros Benitér 15. (Dengli ház.) Ara egy korona.

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisz cégnél Aradon.

— **x— Kereskedők adóügyi kézikönyve** cím alatt Mészáros Kálmán debreceni pü. tisztviselő újabb munkája január elején jelent meg. A munka tartalmazza a III. o. ker. adó, az üzleti alkalmazottak I. és IV. o. ker. adója, a tőkekamatadó, hadmentességi díj, kereskedelmi és iparkamarai illeték, dohány- és bolygeladás, ita-mérés, községi és megyei pótdó és a közadók kezelésének ismertetését, gyakorlati tanácsokkal, magyarázatokkal, példákkal és az összes előfordulható fontosabb esetekre kérvénymintákka' ellátva. Régi hiányt pótol ez a könyv. Sokat hangoztatott panasz, hogy a kereskedő adóval túl van terhelve, vagy oly adókat kell megfizetnie, melyek őt jog és törvény szerint nem terhelteik. S bizony sajnos, hogy ez a panasz a legtöbb esetben valóban bizonyult igaz ugyan, hogy az illetékes és arra hivatott hatóságok a jogos panaszokat mindig orvosolják, ha azt a felek kerelmzik, amde egy kérvény az adózónak 4—5 koronájába, sőt többé is kerül. Ezen nehézségek megszűnése ezen kézikönyv által, mert ebben a kereskedő összes fentebb elősorolt ügyeire nézve felvilágosítást talál s minden egyes előforduló esetre ott találja a megfelelő kérvénymintát, melyet csak le kell másolnia. A könyv ára bérmentes küldéssel 1 korona, megrendelhető a Csokonai nyomdától Debrecenben.

A revolveres kérő.

(Esküdtársak tárgyalása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 11.

A budapesti esküdtbíróóság érdekes szerelmi regényt fejezett be a mai verdikkal.

Ugy kezdődött a dolog, hogy Turcsányi Béla budapesti 34 éves lakatoslegény hosszabb időn át udvarolt a Marokkói-utca 4. szám alatt lévő vendéglő üzletvezetőjének, Garai Mariskának, akibe szerelmes volt és tudára adta a leánynak, hogy egyedüli vágya őt feleségül venni. A leánynak jól esett ez a nyilatkozat, szívesen fogadta a fiatal ember látogatásait, később azonban meggondolta magát és kijelentette, hogy nem lesz felesége Turcsányinak, mert a lakatoslegény keresete nem biztosított volna számára olyan kényelmes életet, aminő után ő kívánczott. Turcsányi könyörgése, fenyegtetése hiábavalónak bizonyult, Garai Mariska tántoríthatatlanul megmaradt elhatározása mellett. Ez a konokság a különben is ideges természetű embert annyira elkészerítette, hogy föltette magában, hogy megöli a leányt, aztán önmagát is, de azt nem engedi, hogy a leány másé legyen.

A múlt év október 9-én reggel forgópisztolyt vásárolt és azt zsebébe rejtve, a vendéglőbe ment. Mikor a leány elébe tette a megrendelt italt, Turcsányi hirtelen felugrott, előrántotta fegyverét és azt háromszor egymásután a menekülő leányra süllytette, akit a hátán, jobb és bal csipőjén súlyosan megsebesített. Turcsányi ezután önmaga ellen fordította a

fegyvert, mielőtt azonban lőhetett volna, lefogták és átadták az előhívott rendőrnek. A leány több heti betegség után felgyógyult sebeiből.

A letartóztatott embert ma szünetes emberölés kísérlete és súlyos testi sértés bűntette miatt vonta felelősségre a budapesti büntetőtörvényszék, mint esküdtbíróóság. A tárgyaláson Zsitvay Leó királyi bíró elnökölt; a közvédat dr. Geszti Andor királyi ügyész képviselte. A tárgyalást csak későn, tíz óra után lehetett megkezdeni, mert az esküdtek a szabályszerű idézés dacára is csak nehezen, telefonhívásokra verődtek össze, aminek természetesen az lett a következménye, hogy a meg nem jelent esküdteket az elnök érzékeny pénz-bírsággal sújtotta.

A vádirat felolvasása után Turcsányi kijelentette, hogy bűnszék érzi ugyan magát, de eszeágában sem volt a leányt megölni. Azzal védekezett, hogy nagy szerelme és a leány határozott visszautasítása ragadta őt a meggon-dolatlan tette. Ezután a tanúk kihallgatására került a sor.

Az ítéletet az esti órákban hozták meg. Az esküdtek Turcsányit a gyilkosság kísérletében bűnszéknek mondák ki; a more a bíróság egy évi börtönrre ítélte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Rosszalásra ítelt járásbíró.** Tulkán Pál szolnoki járásbíró egy örökösödési perben oly végzést hozott, amely a hagyományozott összeg kiadásai hátráltatta. Az örökösök erre feljelentették a járásbíró, a kit a budapesti kir. ítélőtábla fegyelmi tanácsa vád alá helyezett s a ma tartott fegyelmi tárgyaláson mulasztásban mondta ki vétkesnek Tulkánt. A bíróság dr. Balogh György főügyész helyettes meghallgatása után rosszalásra ítélte a járásbíró, ellenben a feljelentőket kártérítés iránti panaszukkal elutasította.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. A. M.-Bánhegyes. Ha minden jelentéktelen, csak néhány embert érdeklő tudósítást, a mit hozánk naponta beküldenek, lekötöznénk, alig maradna helyünk másra. Az ön küldeménye is ily aprólékos dolog volt, azért nem közöltük.

Egy előfizető, Arad. A tájált levelet átadtuk a postafőnökségnek.

H. G. Ujarad. Egyik sorsjegye sem nyert.

M. J. Panóta. Sem orvosi, sem tanítói sorsjegyei nem nyertek.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgycoroszat. —

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatóság bizottságának 1904. évi január hó 13-án d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

32. A nyugdíj bizottság jelentése Santa Janos lovasrendőr nyugdíjaztatása tárgyában. 33. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter 111.475/1903. számú leirata, a melylyel a kincstári vámoshid, hidvámzedési és csolnakátkeelési jog átvétele tárgyában határozat hozatalra 1904. év március hó 15 ig halasztást engedélyez. 34. Arad sz. kir. város közpénztárának megvzsgálásáról felvett jegyzőkönyv. 35. Boros Vida és társai törvényhatósági bizottsági tagok indítványa a város szabályozási tervének elkészítése iránt.

NAPIREND.

Január 12. Kedd. Róm. kath. naptár: Tacian vértanú. — Protestáns naptár: Tacian vértanú. — Görög-keloid naptár (december 30.): Anizia vértanú. — A nap két 7 óra 31 perccor, nyugozak 4 óra 13 perccor.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, elvélve csapadék.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 11.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vetelkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba, 2 $\frac{1}{2}$ 5 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonafélék bányadtak, rozs 5 fillérrel olcsóbb. Időjárás ködös.

Estitőzsde. Berlin 1 $\frac{1}{2}$, Páris 10 olcsóbb.

Zárulat 12 órákor:

Buza áprilisra	7.87—7.88
Buza októberre	7.88—7.90
Rosz áprilisra	6.64—6.65
Rosz októberre	6.64—6.65
Zab áprilisra	5.50—5.51
Zab októberre	5.50—5.51
Tengeri májusra	5.25—5.26
Tengeri októberre	5.25—5.26
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárulat 5 órákor:

Buza áprilisra	7.89—7.90
Buza októberre	7.70—7.71
Rosz áprilisra	6.66—6.67
Rosz októberre	6.66—6.67
Zab áprilisra	5.51—5.52
Zab októberre	5.51—5.52
Tengeri májusra	5.25—5.26
Tengeri októberre	5.25—5.26
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárul 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	679.75
Magyar hitelrészvény	770.—
Leszámitolóbank részvény	472.—
Rima-Murányi vasmű részvény	491.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	675.—
Közuti vasut	592.50
Városi villamos vasut részvény	328.50

REGÉNY-CSARNOK

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zolma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelnokij Viktor.

(41)

(Folytatás.)

Donna Micaela az egész ősz betegápolással töltötte. Az apja is, don Ferrante is hónapok óta beteg fekvőben. Donna Micaelának tudására adta az orvos, hogy egyiknek az élete se forog veszedelemben.

S az asszony nagyon örült, hogy don Ferrante életben fog maradni, mert az egyetlen reménye volt, hogy azok a vad emberek az ő férjét még csak tisztelni fogják, mert régi tekintélyes nemzetségből származik.

Mikor ott ült a betegágyánál, sovárgása Gaetanónál időzött, sokszor kívánta, bár csak ott-hon lenne. Nem érezte többé szorongást és halálfélelmet, ha Gaetanó megint ott állna műhelyében. Akkor nem érezte mást, csak biztosságot és nyugalmat.

Még most is, hogy olyan messze volt, gondolatai csak őt keresték fel, mikor a félelemtől csaknem megőrült.

Levelet nem kapott Gaetanótól a távozás óta, úgy hogy néha azt hitte, hogy az ifjú bizonyára egészen elfeledte őt. Máskor azonban egészen bizonyosan tudta, hogy szereti, mert olyan kényszerű érzett a rá való gondolásra, hogy meg volt róla győződve: Gaetanó gondolatban ott van a közelében s hívja őt.

Végre most ősszel levele! kapott Gaetanótól! Ah, micsoda levelet! Donna Micaela első gondolata az volt, hogy tűzbe dobja!

Felment a tetőtérre, hogy egyedül lehessen, míg a levelet olvassa. Itt fenn hallgatta egykor végig Gaetanó szerelmi vallomását. S akkor a vallomás sem meg nem ragadta, sem fel nem melegítette, sem meg nem ijesztette.

Hanem ez a levél, ez más valami volt, Gaetanó kérte, hogy menjen utána, legyen az övé, szentelje neki az életét. Mikor ezt elolvasta, megijadt saját magától. Ugy érezte, mintha bele akarta volna kiáltani a levegőbe:

— Jövdök! Jövdök!

A levél vonta szinte vitte magával.

— Hadd legyünk boldogok! — írta Gaetanó. — Elvesztjük az időt, mulnak az évek. Hadd legyünk boldogok.

S leírta neki, hogyan fognak élni. Asszonyok más asszonyokról, akik követték a szerelem parancsát s boldogok lettek. Épp oly csábítóan írt, mint meggyőzően.

De tudnunk kell, hogy a levél tartalma rázta meg Micaelát, hanem az a szerelem, mely benne izott és lángolt. A papírról mint valami kábító illatszert szállt feléje, ez az indulat s Micaela érezte, hogy hogyan járja át. Minden szóbeli epedés hangzott ki.

Gaetanót ezután már nem tartotta olyan szentnek, mint eddig. Ez a levél kábítóan hatott a sok évi hallgatás után. S Micaela boldogtalanul érezte magát, hogy a levél mégis elragadta.

Ilyennek sohasem gondolta a szerelmet! S tetszenék neki így is? Igen, szorongva ismert fel, hogy így is tetszenék neki.

S azután azzal büntette meg saját magát is, Gaetanót is, hogy nagyon szigorú feleletet küldött neki. A levélben csupa erkölcs volt, csak erkölcs, csupán csak erkölcs! Micaela büszke volt, mikor ezt megírta. Nem tagadta, hogy szereti Gaetanót; de talán észre sem veszi Gaetanó benne a szerelmes szavakat, úgy el voltak azok rejtve az intések közé. Bizonyos, hogy Gaetanó nem vette észre őket, mert nem küldött másik levelet.

De donna Micaela most már nem gondolhatott Gaetanóra úgy, mint védelmezőjére. Most már veszedelmesebb lett rá nézve, mint azok az ország belsejéből való emberek.

S minden nap rosszabb és rosszabb hírek érkeztek Diamanteba. Mindenki fegyverrel kezdett gondoskodni. S bár tiltva volt a fegyver viselés, a férfiak titkon mégis mind hordták fegyvert.

Minden idegen ember elhagyta a szigetet; ellenben egyik ezred katona a másik után érkezett Olaszországból.

A szociálisták egyik beszédet a másik után tartották. Bizonyára a gonosz szellem szállta meg őket, hogy nem maradhattak békén, míg rosszat nem cselekednek!

A bujtatógatók végre meghatározták a napot, melyen ki kell törni a viharok. Egész Szicília ának, egész Olaszországnak fel kell lázadnia. Nem fenyegetésről volt többé szó, de tényekről.

S a szárazföldről mindig több katona érkezett. A legtöbb nápolyi volt, akik örökös háborúságban élnek a sziciliakkal. S végre megjött a hír, hogy a szigeten kihirdetik az ostromállapotot. Nem lesz többé törvényszék, csak hadbíróság. S a nép azt beszélte, hogy a katonáknak szabad lesz rabolni és gyilkolni, ahogy csak a kedvük tartja.

Senki sem tudta, hogy mi fog történni. A félelem mindenkit örültté tett. A sziget belső részének lakói elsáncolták magukat a hegyek között. Diamanteban a férfiak nagy csoportban álldogáltak a piacon; éjjel-nappal ott álltak, anélkül, hogy dolgozni mentek volna.

Rémek voltak látni ezt az embercsoportot, ötélt köpönyegbe burkolózva, széles karimájú kalappal. Amint ott álltak, bizonyára arról a pillanatról ábrándoztak, mikor ki fogják fosztani a nyári palotát.

Mentül jobban közelgett az a nap, melyen a lézadásnak ki kellett törni, don Ferrante annál betegesebb lett. S donna Micaela attól kezdett félni, hogy meghal.

Hogy don Ferrante is el kell vesztenie, azt jelnek gondolta, hogy számára is a romlás rendeltetett el. Ki is törődjék ő vele, ha a férje nem fog többé élni?

Ott virrasztott mellette. A szomszédság összes asszony-népével együtt némán imádkozva ült az ágyánál.

(Folytatás következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 10. —

Fehér Kereszt szálloda Nikolits Száva utazó Bécs. — Schreiber Izidor birtokos N. Palánka. — Friedmann Sándor utazó Berlin. — Grünstein Márkus utazó Bécs. — Gróf Klebelsberg József hivatalnok és neje Gyulafehérvár. — Weil Mór utazó Bécs. — Pollák Márton magánzó Orosháza. — Sráber Ernő utazó Budapest. — Szvoboda Rezső utazó Budapest. — Flor Mór utazó Budapest. — Grünbaum Soma bankhivatalnok Lugos. — Fischer József utazó Temesvár. — Fede Ferenc utazó Grága. — Esler Ferenc utazó Bécs. — Hoberluk János uri inas Prossnitz. — Baumgärtner József utazó Bécs. — Wirschafter Pal kereskedő neje Kassa. — Dushek Henrik vállalkozó Szeged. — Priner Vilmosné gőzmalomtulajdonos neje K. Szt. Márton. — Sós Simon utazó Budapest. — Rotmayer József kereskedő neje Kőrösbánya. — Dr. Dick Péter ügyvéd Budapest. — Steiner Kornél kereskedő Budapest. — Rosenfeld József kereskedő Leipzig. — Gláser Lajos kereskedő Temesvár. — Herzfeld Vilmos kereskedő Nagybecskerek. — Nemetz József szinigató Miskolc.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.06
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat déle 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.18
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.46
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 5.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.50
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.36
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.06
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahon g. sv. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sv. este 9.20

Motormenetek

Arad—Városháza és Mészhegyes között.

Battonya felé reggel 8.04	Mészhegyes felől reg. 6.46
Battonya felé d. u. 12.01	Battonya felől d. e. 11.00
Mészhegyes felé este 5.29	Battonya felől d. u. 4.01

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35	Kétegyháza felől este 6.06

Nemzeti színház.

Bérlet 101. sz.

Páratlan.

Kedden, 1904. évi január hó 12-én:

Fenn az ernyő, nincsen kas.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Szigligeti Rde.

SZEMÉLYEK:

Várkövi báró	Bónis Lajos.	Gizella, leánya Gazdi A.
Rejtői	Zilahy Gyula.	Etelka, leánya Aranyosy J.
Dónáti	Győre Alajos.	Borsozné Csigaházi E.
Klára, neje	Bácsné.	Inas Szabó László.

Kezdete este 7 óra fél órákor.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurotos bajainál, valamint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti csőggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & CO. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Nagy-Buttyini takaré- és előlegezési egyesület mint szövetség.

Meghívás

a „Nagy-Buttyini takaré- és előlegezési egyesület mint szöv.” által

folyó évi február hó 4-én délelőtt 10 órakor

saját helyiségében tartandó

1903. évi rendes közgyűlésére.

T á r g y:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagú bizottság választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelenlése.
3. A zárszámadások jóváhagyása és a felmentvény megadása.
4. Alelnök választása.
5. Az alapszabályok 44., 55., 19. és 121. §-ainak módosítása és 131-134. §-ainak hatályon kívüli helyezése.
6. Az igazgató-tanácsosok fizetésének megállapítása.
7. Indítványok: Az elnöknek a közgyűlés előtt 6 nappal beadandók.

Zármérleg az 1904. évről.

Vagyon.			Teher.
Készpénz 1903. decz. 31-én	3275 51	Törzsbetét-számla	30791 57
Váltó-számla	264583	Takarékbetét-számla	66668 89
Kötvény-számla	214	Tartalékalap-számla	1506 32
Előleg-számla	4942	Visszeszámitolás sz.	170000
Részcélszámla	1800	Nyereség az 1903. évre	8138 99
Előre kifizetett kamatok	1973 87		
Leltár 309 kor. 92 fillér leírás után	279		
Óvások és perköltségek	38 39		
	277105 77		277105 77

Nyereség és Veszteség.

Tartozik.			Követel.
Visszeszámitolási kamat-számla	10635 49	Váltó kamat-számla	19321 33
Takarékbetét kamat számla	3144 14	Kötvény kamat-számla	23 23
Tisztviselők fizetése számla	3800	Előleg kamat-számla	184 43
Adó-számla	803 20	Adó kamat-számla	10 24
Leltár leírás-számla	30 92	Kezelési díj	9299 11
Költség-számla	2285 60		
Egyenleg az 1903. évre	20699 35		
	28838 34		28838 34

N.-Buttyin, 1904. évi január hó 2-án.

Popper Ignác,
könyvelő.

Popa György,
pénztáros.

Megvizsgáltatott és a könyvekkel összehasonlítva helyesnek találtatott.

N.-Buttyin, 1904. évi január hó 2-án.

Dr. Fekete József,
vezérigazgató.

Kiurszky Iván,
igazg. tag.

Bodea Gyula,
igazg. tag.

Dr. Dénes Jakab,
igazg. tag.

Felügyelő-bizottság:

Ezen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlák a törvény és alapszabályok értelmében a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, helyesnek találtatott. — N.-Buttyin, 1904. évi január hó 9-én.

Kacsinka Árpád,
fel. biz. elnök.

Lázer Ferencz,
fel. biz. tag.

Roth Henrik,
fel. biz. tag.

Bienenstock József,
fel. biz. tag.

Igazgatósági jelentés a február hó 4-ik napján tartandó közgyűlésre.

Intézetünket közelebről érdeklő események a következők: A törzsbetevők közül az 1903. évben kilépett 5 tag 38 törzsbetéttel, új tagként belépett 4 tag 26 törzsbetéttel, és így jelenleg van 37 tag 448 törzsbetéttel. Belépett új törzsbetét tehát 26, felmondott és visszafizetett 38 törzsbetét.

Telefon szám 96.

Legalkalmasabb és legolcsóbb

karácsonyi és ujévi ajándék

Singer varrógépek

családok és iparosok részére

Hammer Vilmos

műszerésznél

öt évi jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kapható.

Raktáron 2767

Singer karikahajós és Centrál Bobbin gépek.

Arad legrégibb varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság-tér 7. sz.

Telefon szám 96.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

56169—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson	1. évi január hó
Arad	20-án d. u. 2 óra
Szeged	25-én d. u. 2 óra
Debreczen	26-án d. u. 2 óra

Budapest, 1904. évi január hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Minden kereskedőnek érdekében áll megszerezni!

Éppen most jelent meg:

Kereskedők adóügyi kézikönyve.

Írta és kiadja:

Mészáros Kálmán

m. kir. pénzügyigazgatósági tisztviselő.

Tartalmazza: a III. o. kereseti adó, az üzleti alkalmazottak I. és IV. o. kereseti adója, a tőkekamatadó, hadmentességi díj, kereskedelmi és iparkamarai illeték, dohány- és bélyegadó, italmérés, községi és megyei pótdó és a közadók kezelésének ismertetését, gyakorlati tanácsokkal, magyarázatokkal, példákkal, és az összes előfordulható fontosabb esetekre kérvénymintákkal ellátva, úgy, hogy a könyvecské segítségével minden kereskedő a legnagyobb könnyűséggel saját maga kiszámíthatja adóját és megszerkesztheti az adóelengedés, törlesztés stb. iránti kérvényt.

A könyv ára bérmentes küldéssel 1 korona.

Megrendelése: Csokonai-nyomda Debreczen intézendők.

Sürgős figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

kilónként 10—36 kor.-ig

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt, avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszközlik.

Megrendelés előtt kérjük cégünkönél próbát eszközölni.

Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozóknak kérjük a hirdetés miatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetések felvételét a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cseledek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-60 fillérért és 1 koronáért kapják lapunk elárulási helyein.

**Lakás,
Kellemes állás,
Őszinte 36,
Komoly szándék,
Szorgalmas**

jellegre levél van a kiadóban.

Egy 4 esetleg 5 szobás

aradon olcsón kiadó, Ha-
za 27. 1968

**R
Két jó karban**

levő törköly és seprő pálinka főzésre alkalmas üst 482 és 425 ltr. űrtartalommal jutányos árban eladó. Bing Edénél József főherceg-ut 5.

Könyvelő,

fiatalabb erő, ki egyszerűs mind Angró vevőket is látogat, kerestetik. A fűszer vagy pálinka szakmában jártasak előnyben részesülnek. — Megkeresések e lap kiadóhivatalához címzendők „Szorgalmas” jelige alatt. 172

Borjuhust

naponként friss vágás, szállít 10 fontos kosárban 2 ltr 40 krért bérmentve W. Jagolnizer, Podwo lozyska No. 1. 180

2 garnitur Ruston

Proktor-féle cséplőgép, jutányos áron eladó. Bővebbet Klein Miksa urnál Uj Arad. 178

Weitzer János toll.

Nikkelozott acéltoll.

Kapható: Ingusz E. az Főhivatal.
Telefon 147.

Egy teljesen jó karban levő ké löerejű

Gáz-motor,

amely most is üzemben van, méltányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

„Komoly szándék”

levele van a kiadóban. 188

Intelligens családnál,

hol zongora is van, butorozott szobát keres fiatal hivatalnok. Czim G. H. waggongyár. 184

Egy ügyes megbízható

detailista

fenyőfa üzlet

önálló vezetésére,

ki a magyar, német és román nyelvet beszéli, (hadmentes)

azonnal felvétetik.

Singer Gyula

fakereskedőnél Aradon. 186

Tanulók

felvétetnek

az Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját, és az az

INDRA TEA,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea keveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban.

Raktárakat a hirdető táblák mutatják. 2126

Főraktár: Fejér Gyula, Arad.

Nagy pénzmegtakarítás. — Egészen új raktár.

Telefon 585.

Ajánlok jó lánggal, könnyű és halmvá égő

100 kg. I. körösvölgyi (fekete) fűtő szennet 2 kor. 60 fill.

100 kg. II. körösvölgyi (barna) fűtő szennet 2 kor. 40 fill.

100 kg. I. körösvölgyi apró porszennet gyári üzemre, esetleg kovácsoknak keverésre 2 kor. 20 fill.

1000 kg-nál 20 fillérrel olcsóbb. — Vaggon vételnél külön árak.

100 kg. bükkfaszén zeákokban szállítva 4 korona 20 fillér.

100 kg. bükkfaszén csomagokban kereskedőknek 5 kor. 80 fill.

100 kg. bükkfa fűrészelt, esetleg aprítva és házhoz szállítva 1 kor. 80 fill.

Házhoz szállítva fűtőszén 50 kg. zsákokban, a többiféle 25 kgos zsákokban. Szállításra fél napi időt kérek.

Körösvölgyi Szénraktár

Halász-utca 28.

Telefon 585.

Ugyanott kerestetnek ügynökök, kik magánosokat és kereskedőket keresnek fel, mellékjövedelemre. 31

**MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCBORE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE**

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szepitő májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arcztisztítást. Massázshoz használva eltünteti redőket, himichelyet stb.

Senkile ezen készítmények valódiak, a melyek csimores védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisitványoktól tessék óvakodni!

Egy téglly ára 1 korona. 1569

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és droguáriában.

Apátfalva: Tar Imre, Bauxonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferenc, Bors-Baboson: Zangeri Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotan: Nagy Albert, Csarmon: Berkes Armin, Elekén: Uj-Pekker István, Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonozon: Molnar István, Gyorokon: Mészáros Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kérmeskon: Schögl Pál, Kőszegon: Fejér Lajos, Erdősen: Hackenberger László, Medgyessyvározon: Koleszanyi Ferenc, Mező-Kovácskőn: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmagyon: Haxóros Adám, Nagy-Zerlinen: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kókész János, Pankotán: Póssvit Gusztáv, Pityarozon: Szabados József, Székudvaron: Fraum D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsánban: Karolyi Kálmán, Szemlőkon: Hauszler Sándor, Tuzson: Kuntz János, és Uj-Aradon: Ternajó Géza arak gyógyszerárakban.

Üzlet áthelyezés.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzletét

Arad, Weitzer János-utca 13. sz.

alá, a főpostával szemben, a zenedébe helyezte át, mely alkalmossal a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlja dus raktárát, mindenféle 175

paszomány és gombkötő árukban.

Elvállal minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árkon.

Egy jóforgalmu

vendéglő

kert- és tekepályával

olcsó házbérrel, berendezéssel együtt, visszavonulás miatt

kiadó.

177

Kossuth-utca 5. sz. alatt.

Telefon 242. sz.

Kalmár * *

* * József

villanyműszerész

Kerékpár és varrógép raktára 2071

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok családi

Singer varrógépeket, karikahajós (Ringschiff) gépeket házi vagy ipari használatra 5 évi írásbeli jótállással, kedvező havi részletfizetés mellett.

Varrógép javítások
jótállás mellett eszközöltetnek.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstneműek készpénzért a legmagassabb árban megvételnek vagy más új tárgyekra átcsereztetnek. 2508

— Kéretik kísérletet tenni. —